

ÚVOD

V *Metodike tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja...* sa uvádza, že „aj keď v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov je existencia PHRSR podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce resp. VÚC, tak jeho spracovanie by malo byť motivované predovšetkým potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania ich samosprávnych orgánov v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja obce“ a ďalších úrovni verejnej a štátnej správy.

Obec Kamenný Most malo spracovaný ***Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce*** (ďalej PHRSR) ***na roky 2015-2022***, schválené obecným zastupiteľstvom dňa 19.12.2015. Súčasné vedenie samosprávy s vedomím potreby strategického dokumentu a zistením uplynutia jeho platnosti, pristúpilo k riešeniu a spracovaniu nového ***PHRSR na nové obdobie rokov 2024-2029***.

V rámci obsahu predmetného strategického dokumentu je obec priblížená analytickým opisom všetkých jej oblastí, počnúc od geografického umiestnenia, demografie, prírodných, kultúrnych a historických zaujímavostí, cez školstvo, občiansku a technickú vybavenosť, až po dosiahnuté doterajšie výsledky fungovania samosprávy s upresnením jej silných a slabých stránok. Okrem analytickej časti je určená rozvojová stratégia a smerovanie obce, je stanovený implementačný a monitorovací plán, resp. plán využitia zdrojov a financií. V zámeroch obce sa nezabúda ani na partnerstvá, ktoré samospráva vyvíja už dlhšie roky v rámci členstiev v rôznych právnych subjektoch.

Podstatou PHRSR je však naplnenie základnej vízie, ktorá je víziou aj vyšších územných celkov, a to uspokojiť potreby obyvateľov, skvalitniť životné podmienky a vytvoriť priestor pre plnohodnotný život.

Pri spracovaní PHRSR sa zohľadnili:

- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030,
- Partnerská dohoda SR na roky 2021 – 2027,
- Agenda 2030,
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030,
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja do roku 2030,

- Územnoplánovacie dokumenty a územnoplánovacie podklady Nitrianskeho kraja,
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja,
- potreba obce Kamenný Most mať strategický dokument vyhovujúci súčasným štandardom
- Územný plán obce Kamenný Most (12/2023) a i.

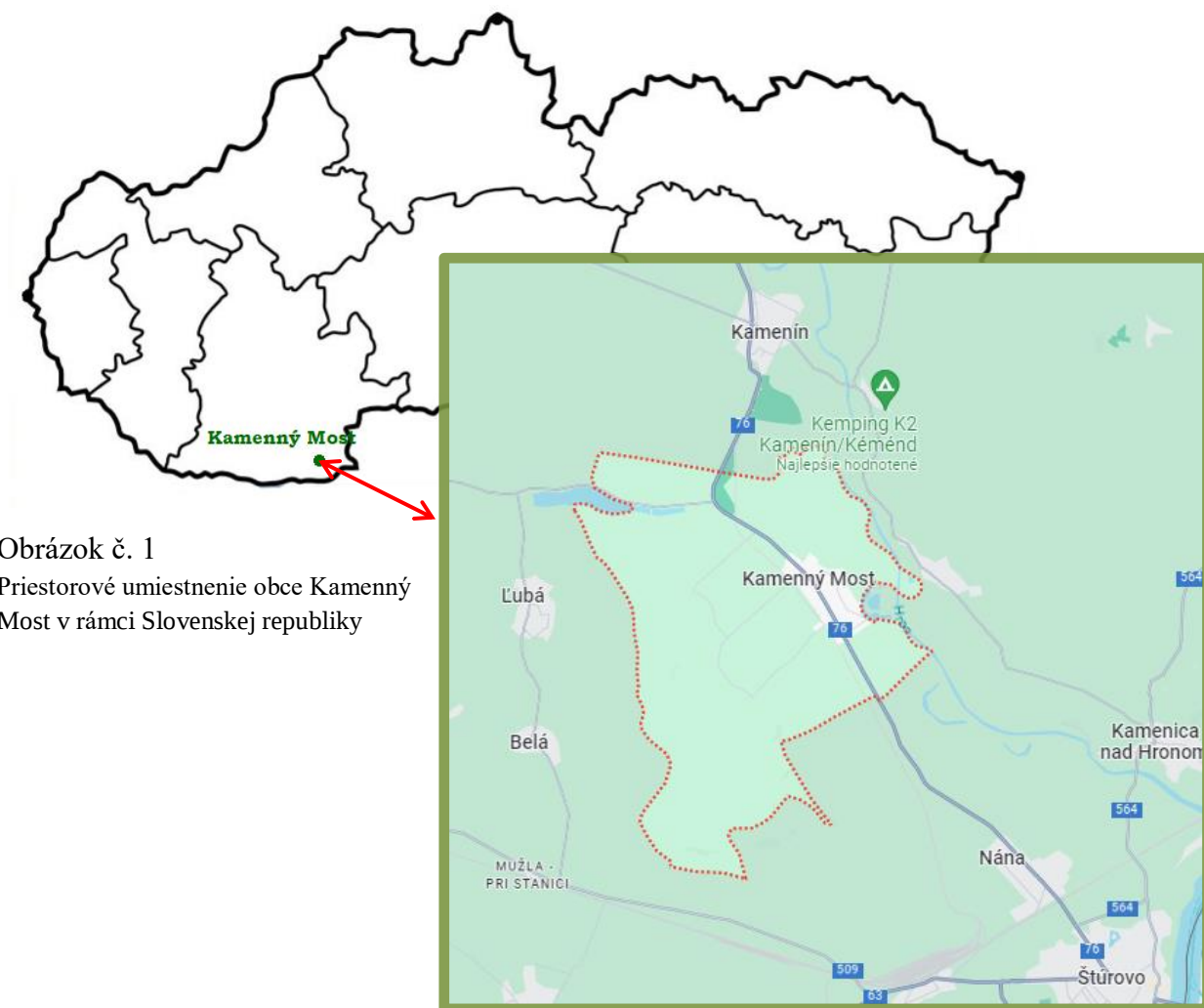
A. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

A.1 Identifikácia obce Kamenný Most

Obec sa nachádza v najjužnejšej časti Slovenska, v Podunajskej nížine v Ipeľskej pahorkatine, a to v dolnej časti Hrona, na jeho pravej strane, do ktorej ústí potok Paríž. Západná časť chotára zasahuje do výbežku Pohronskej pahorkatiny v Belianskych kopcoch.

Administratívne spadá pod Nitriansky samosprávny kraj pod okres Nové Zámky. Od okresného mesta je vzdialená juhovýchodne o 45 km, od Štúrova severozápadne o 8 km, 8 km od slovensko-maďarských hraníc. Susedné obce sú severne Kamenín, západne Ľubá, juhozápadne Mužla, južne Obid a Nána, východne Malá nad Hronom.

Obec sa rozprestiera na rozlohe 2 034 ha s nadmorskou výškou 111 m. Počet obyvateľov k 31.12.2022 bol 1036 a hustota obyvateľstva 51 na km².

Obrázok č. 1

Priestorové umiestnenie obce Kamenný Most v rámci Slovenskej republiky

Obrázok č. 2

Katastrálne ohraničenie územia obce Kamenný Most

A.1.1 Historický vývoj

Obec je písomne doložená v roku 1254 ako Gormod, 1282 Gormoth, 1290 Gyrmoth, 1329 Gyarmath, Gyarmat, 1332 Annat, Armati, v rokoch 1773, 1786, (1808) Kőhid-Gyarmath, v roku 1863 Kőhidgyarmath, v rokoch 1873 – 1920 Kőhidgyarmat, 1927 – 38 Kamenné Ďarmoty, Kőhid-Gyarmat, 1938 – 45 Kőhidgyarmat, 1945 – 48 Kamenné Ďarmoty, Kőhid-Gyarmat, v roku 1948 Kamenný Most, maďarsky Kőhidgyarmat.

Obec sa spomína v roku 1271, keď bývalý majetok Wydových synov daroval Ladislav II. Zovardovcom. Časť obce patrila ostrihomskému arcibiskupstvu. V roku 1295 a 1311 bola obec vyplienená. V 14. storočí boli zemepánmi Basztéhiovci, po nich do 19. storočia ostrihomska kapitula. V roku 1625 uzavrel v chotári Ferdinand II. mier s Turkami a bethlenovcami. V 17. storočí sa obec značne vyľudnila. V roku 1715 mala vinice, 3 mlyny a 28 domácností. Po znovuosídlení v roku 1720 vyhorela. V roku 1755 mala 600 obyvateľov, v roku 1787 mala 108 domov a 620 obyvateľov, v roku 1828 mala 103 domov a 773 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom. V katastri obce existovala v 14. – 17. stor. obec **Malá Tata** (doložená 1380 ako Kisthata), ktorá patrila Ostrihomskej kapitule. Začiatkom 20. storočia založili úverné družstvo a gazdovský hospodársky spolok. Obec bola známa výrobou koberec.

Za I. ČSR boli obyvatelia roľníci a poľnohospodárski robotníci na veľkostatkoch. V rokoch 1938 – 1945 bola obec pričlenená k horthyovskému Maďarsku, počas oslobodzovacích bojov bola na 90 % zničená. Po oslobodení vznikol z cirkevného veľkostatku ŠM. JRD založili v roku 1949.

A.1.2 Kultúrne pamiatky a zaujímavosti

Na území obce je archeologicky doložený hromadný nález bronzov z mladšej doby bronzovej, sídlisko z rozhrania doby bronzovej a hallštattu, laténske sídlisko a žiarové hroby, sídlisko rímsko-barbarské a slovanské z doby veľkomoravskej.

Archeologické nálezy: sídliskové nálezy z neolitu a eneolitu (lengyelská a badenská kultúra), časť pohrebiska zo staršej bronzovej doby (severopanónska kultúra), sídlisko a depot bronzových predmetov z neskorej bronzovej doby, laténske sídlisko a pohrebisko, sídlisko z rímskej doby a raného stredoveku (9. – 10. stor.).

Obec mala farský kostol už v roku 1560. Ku kultúrnym pamiatkam patrí barokový rímskokatolícky **kostol sv. Maurícia** z roku 1746, obnovený v 2. polovici 20. storočia. Je to jednodňová baroková stavba s polygonálnym ukončením presbytéria. Stavebnými zásahmi do budovy kostola sa v roku 1957 prestavala a obnovila veža kostola. Nástenné maľby v interiéri pochádzajú od E. Massanyiho z roku 1959.

V ľudovom umení špecifické miesto vytvárajú miestne **kroje** a tradície. V obci Kamenný Most sa nosil netypický ľudový kroj pozostávajúci z krátkych sukní takzvaných „*kurtaszoknya*“, v slovenskom preklade „kratunká sukňa“. Tradičnými centrami nosenia tohto výnimočného maďarského ľudového odevu boli obce v oblastiach dolného Pohronia.

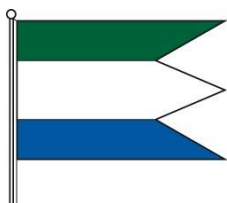
Okrem Kamenného Mosta sú to ešte obce Bruty (Bart), Pavlová (Garampáld), Sikenička (Kisgyarmat), Bíňa (Bény) a Kamenín (Kéménd).

Spoločným znakom ľudových krojov týchto obcí sú okrem krátkych sukní aj charakteristické červené čižmy. Tento typ krojov bol v maďarskej etnografii vždy kuriozitou. Napriek veľkej podobnosti odievania žien sa nájdú na krojoch jednotlivých obcí menšie odlišnosti. V **prílohe č. 6** je priblíženie tohto kroja fotodokumentáciou miestnych občanov.

A.1.3 Obecné symboly

Blazón **erbu** - v zelenom štíte nad modrou riekou strieborný čiernomurovaný most s jedným oblúkom.

Obecná vlajka má podobu troch pozdĺžnych pruhov zeleného, bieleho a modrého. Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu. Farebnosť pruhov na vlajke je daná farbami obecného erbu.

Pečať obce Kamenný Most je okrúhla, uprostred ktorej je obecný symbol a kruhopis OBEC KAMENNÝ MOST.

A.2 Ex-post hodnotenie a dosiahnuté výsledky

V PHRSR obce Kamenný Most na obdobie rokov 2015-2020 dominovali 3 prioritné rozvojové oblasti: oblasť **Občianska vybavenosť** s ďalšími tromi opatreniami, oblasť **Trvalo udržateľný rozvoj a životné prostredie** s tromi opatreniami a oblasť **Voľný čas** s dvomi opatreniami. Vzhľadom na obsahovú obšírnosť dielčích cieľov spomínaných priorít a opatrení sa v tabuľke č. 1 sústreďujú iba realizované projekty. Vedenie obce vychádzalo vždy z aktuálnych príležitostí na podávanie projektov, t.j. aktuálnych výziev a z jeho ekonomicko-hospodárskych možností.

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR z roku 2015-2022

tabuľka č. 1

Projekt/aktivita	Termín realizácie		Nákladovosť v EUR	
	Plán	skutočnosť	plán	skutočnosť
Prioritná oblasť 1 - Občianska vybavenosť				
1.1.1 Vytvorenie parkoviska pri budove materskej školy	2016-2022	2016	12 200,-	29 147,80
1.3.2 Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice	2016 - 2022	2018-2019	50 000,-	82 624,40
1.3.6 Nákup merača rýchlosti	2016 - 2022	2018	1 000,-	1 990,-
1.3.7 Rekonštrukcia, zateplenie budovy Materskej školy	2016 - 2022	2022	45 000,-	174 077,11
Prioritná oblasť 2 - Trvalo udržateľný rozvoj a životné prostredie				
2.3.1 Vytvorenie obecného trhoviska	2016 - 2022	2018	15 000,-	7 683,-
Prioritná oblasť 3 - Voľný čas				
3.1.4 Obstaranie domu pre vytvorenie „Domu tradícií“	2016 - 2022	2017	40 000,-	20 000,-
Projekty realizované mimo plán z PHSR				
(a) Kamerový systém	-	2018	-	17 409,80
(b) Dopravné značky	-	2018	-	1 864,-
(c) Bezplatná WIFI sieť	-	2021	-	13 246,-
(d) Pomník bitky pri Kamennom Moste v kostolnej záhrade	-	2019	-	2 600,-
(e) Viacúčelové ihrisko	-	2021	-	12 501,-
(f) Zberné ostrovčeky pre triedený zber odpadu	-	2019	-	6 000,-
(g) Asfaltovanie a oprava ciest	-	2022	-	18 000,-
(h) Hracie komponenty v materskej škole	-		-	4 150,-
(i) Maľovanie a sádkartonovanie materskej školy	-		-	10 550,-
(j) Úprava poľnej cesty a dovoz frézovaného asfaltu	-		-	3 048,-
(k) Oprava strechy domu smútku	-		-	2 980,-

Stručný popis projektov/aktivít:

- 1.1.1 Parkovisko bolo realizované v plnej miere z vlastných zdrojov obce.
- 1.3.2 Projekt sa realizoval v dvoch etapách v celkovej hodnote 82 624,40 €. Prvá etapa bola vykonaná v roku 2018 s použitím dotácie v sume 30 000,- € a druhá v roku 2019.s dotáciou o výške 30 000,- €. Vlastné zdroje predstavovali 22 624,40 €.
- 1.3.6 Merač rýchlosti typu “BX-1 Spomal” bol zaobstaraný z vlastných zdrojov obce.
- 1.3.7 Z plánovaných aktivít daného projektu bolo zabezpečené tepelné čerpadlo na využitie geotermálnej energie pri čerpaní dotácie o výške 165 726,65 € a vlastné zdroje predstavovali :8 350,46 €.
- 2.3.1 Na obecné trhovisko sa použili vlastné zdroje obce.

3.1.4 Pre účely „Domu tradícií“ obec vyčlenila prostriedky z vlastných zdrojov. Kúpil sa rodinný dom, ktorý sa následne prerobil.

V obci prebehli realizácie aj ďalších projektov, ktoré nemala definované v PHRSR 2015-2022. Išlo o nasledovné aktivity:

- (a) Pre predchádzanie páchania trestnej činnosti a zvyšovanie prevencie v obci sa využila dotácia vo výške 17 409,80 € na zabezpečenie kamerového systému. Výška vlastných zdrojov bola 10 000,- €.
- (b) V roku 2018 sa osadili potrebné dopravné značky, ktoré financovala obec z vlastných zdrojov.
- (c) WIFI sieť bola budovaná na základe dotácie 11 400,- € a vlastných zdrojov obce predstavujúc 1 846,- €.
- (d) Rekonštrukcia pomníka bitky pri Kamennom Moste v kostolnej záhrade bola realizovaná za podpory Bethlen Gábor Alap sumou 1 544,93 € a výška vlastných zdrojov bola 1 055,07 €.
- (e) V obci sa nachádza viacúčelové ihrisko, kde sa osadili hracie a posilňovacie komponenty. Obec použila na tento projekt iba vlastné zdroje.
- (f) Z rozpočtu obce boli použité prostriedky z titulu potreby a efektívnosti tzv. zberné ostrovčeky, ktoré slúžia pre triedený zber odpadu.
- (g) až (k) Uvedené činnosti boli realizované z rozpočtu obce podľa aktuálnych potrieb.

A.3 Socioekonomická analýza

Socioekonomická analýza prostredia je situačnou analýzou ústiacou v rozpise základných socioekonomických charakteristík územia. Objektívne spracovanie analýzy je neoddeliteľným podkladom a hlavným faktografickým materiálom pre všetky ďalšie kroky procesu spracovania žiadaného strategického dokumentu. Cieľom skúmania daného územia je dozvedieť sa relevantné informácie o miestnych štruktúrach a postavení obce oproti väčším ekonomickým celkom.

A.3.1 Vývoj počtu obyvateľov

Demografia sa ako spoločenská veda zaoberá spoločenskými javmi a procesmi, ktoré súvisia s ľudskou reprodukciou alebo reprodukciou ľudských populácií. Zisťovaním stavov z predchádzajúcich období za jednotlivé sledované ukazovatele demografickej štruktúry získavame prehľad o priebežnom vývoji aj za obec Kamenný Most.

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 na Slovensku žilo 5 449 270 obyvateľov, čo je pokles o približne tisíc ľudí oproti 5 450 421 zo stavu v decembri 2018 (pokles začal už v roku 2020).

Za obec Kamenný Most výsledky o vývoji počtu obyvateľov hovoria o veľmi malých výkyvoch v celkovom počte za obdobie posledného desaťročia. Prevyšuje počet žien nad počtom mužov. V posledných troch sledovaných rokoch sa zaznamenáva pri oboch pohlaviach postupný ich pokles.

Vývoj počtu obyvateľov

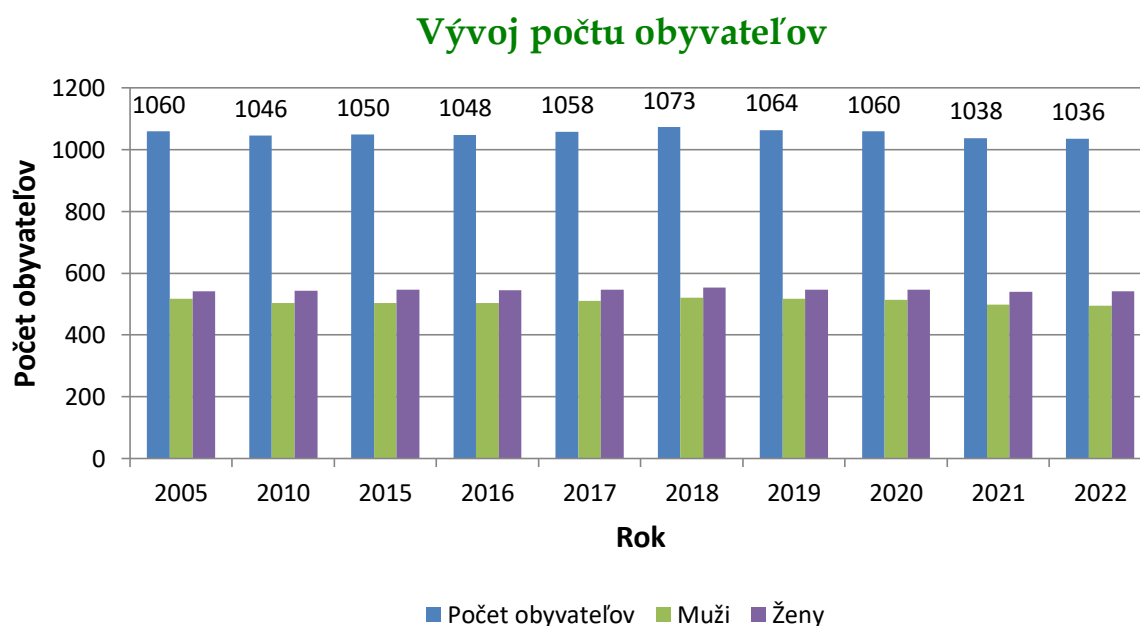
tabuľka č. 2

Rok	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvateľov	1060	1046	1050	1048	1058	1073	1064	1060	1038	1036
Muži	518	503	504	503	511	520	518	514	498	495
Ženy	542	543	546	545	547	553	546	546	540	541

Zdroj: ŠÚ SR, OcÚ Kamenný Most

Štatistické údaje vykazujú dlhodobu záporné hodnoty za ukazovateľ **prírodný prírastok obyvateľstva**. Tento bol v roku 2020 -8, v roku 2021 -16 a v roku 2022 -7. **Migračné saldo** bolo v roku 2020 na úrovni 4 osôb, 2021 -6 a v roku 2022 bola pozitívna hodnota 5. Z uvedeného vyplýva **celkový prírodný prírastok** nasledovne (rok/hodnota): 2020/ -4, 2021/ -22, 2022/ -2.

Graf č. 1

Zmeny v demografickej štruktúre miestnych obyvateľov ovplyvňujú aj **prírastky** novorodencov a zároveň aj **úmrtnosť** ľudí. Od roku 2010 prevažoval počet narodených počet úmrtí v rokoch 2011 (12 živonarodených/9 zomretí) a 2015 (13 živonarodených/12 zomretí). V ostatných rokoch sa vykazuje opačný pomer. Najviac úmrtí bolo v roku 2021 v počte 22. V tomto roku bolo 6 novorodencov. V rokoch 2020 a 2022 bol pomer narodených a zomretí 5:13 a 6:13.

Sobáše a rozvody v celku za posledné desaťročie boli v malom počte. Pozitívom je, že sobáše však prevažovali rozvody okrem rokov 2004, 2008, 2009 a 2010. V roku 2014 bol ich pomer vyrovnaný a to na úrovni 6:6. Za posledné roky bol pomer počtu sobášov k počtu rozvodov nasledovný: 2020 4:3, 2021 4:2 a 2022 1:1.

V roku 2021 boli **podľa vzdelania** ľudia s ukončenou základnou školou v počte 242 osôb, so stredoškolským vzdelaním 574 osôb, s vysokoškolským vzdelaním 88 osôb.

Sledoval sa aj **rodinný stav** ľudí, pričom 454 osôb bolo slobodných, 422 ženatých/vydaté, 81 rozvedených a 100 bolo vdovcov.

A.3.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Pri analýze vekového zloženia obyvateľov obce sa zohľadnili údaje za roky 2011 a 2021, kedy bolo vykonané Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v rámci celého Slovenska. Za rok 2021 sa vychádzalo z počtu obyvateľov ku dňu 1.1.2021, kedy ich bolo celkom 1060.

Veková štruktúra obyvateľstva

tabuľka č. 3

Veková kategória	Osoby		v %	
	2011	2021	2011	2021
Predproduktívny vek (0-14)	115	152	11	14,33
Produktívny vek (15-64)	763	718	74	67,74
Poproduktívny vek (65 a viac)	156	190	15	17,93

Zdroj: ŠÚ SR (SODB)

Porovnaním výsledkov možno dedukovať nárast predproduktívnej a poproduktívnej vekovej skupiny. Osoby v produktívnom veku boli v menšom počte približne o 6 % v roku 2021 oproti roku 2011.

Priemerný vek v roku 2021 bez rozdielu pohlavia bol na úrovni 42. Vekové zloženie obyvateľstva vypovedá aj o ekonomickej aktivite, ktorou sa zaoberá kapitola A.3.4.

Index starnutia sa dlhodobo zaznamenáva ako relatívne stabilný. V roku 2014 bol na úrovni 146,96 %, a v roku 2022 bol na úrovni 133,56 %. Pri sledovaní tohto ukazovateľa podľa pohlavia, u žien sa dlhodobo hodnota nachádza pri 150 % a u mužov je hodnota pri 100 %.

A.3.3 Národnostná a náboženská štruktúra

Geografické umiestnenie obce, t.j. blízkosť hraníc s Maďarskou republikou predurčuje veľký podiel osôb s maďarskou národnosťou. Ich počet sa po desiatich rokoch znížil a narástol počet osôb so slovenskou národnosťou, pričom prvenstvo v poradí zostalo nezmenené. Medzi obyvateľmi obce Kamenný Most žijú aj ľudia s českou, bulharskou a rómskou národnosťou.

Národnostná štruktúra

tabuľka č. 4

Rok	Národnosť					
	Slovenská	Maďarská	Česká	Rómska	Bulharská	Nezistená
2011 (abs.)	121	875	2	7	-	29
2021 (abs.)	149	842	2	3	2	62
2021 (%)	14,06	79,43	0,19	0,28	0,19	5,85

Zdroj: ŠÚ SR

Vierovyznanie ovplyvňuje zmýšľanie, život a postoj k nemu väčšine ľudí. Od rímskokatolíckeho vyznania upustilo približne 17 % osôb v roku 2021 oproti roku 2011. Nadalej je ich počet najväčší zo všetkých vierovyznaní. Výrazne stúpol počet osôb bez vyznania, resp. zostali údaje nezistené u vyše 20 % miestnej populácie. Okrem uvedených ľudí priznávajú vieru gréckokatolíckej cirkvi (19 osôb), apoštolskej (3 osoby), budhizmu (1 osoba) a v kresťanských zboroch (15 osôb).

Náboženská štruktúra

tabuľka č. 5

Rok	Náboženstvo				
	Rímskokatolícke	Evanjelické	Reformovaná cirkev	Ostatné	Nezistené a bez vyznania
2011 (%)	89,46	0,58	2,42	-	7,54
2021 (abs.)	765	5	25	45	63+157
2021 (%)	72,17	0,47	2,36	4,25	5,94+14,81

Zdroj: ŠÚ SR

A.3.4 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Z 5 449 270 žijúcich na Slovensku bolo 2 172 228 pracujúcich, ďalších 309 310 osôb boli pracujúci dôchodcovia. Vyplývalo to z rozšírených dát z výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021. Štatistika ekonomickej aktivity zároveň poukázala na to, že 20 124 osôb bolo na materskej dovolenke, 52 229 ľudí na rodičovskej dovolenke.

Z 1060 obyvateľov (1.1.2021) obce Kamenný Most bolo 436 pracujúcich, 47 pracujúcich dôchodcov a 5 osôb na rodičovskej dovolenke.

Index ekonomickej zaťaženia má za obec rastúcu tendenciu od roku 2014 (37,22 %). V roku 2022 ukazovateľ vykazoval hodnotu 43,06 %.

Ukazovatele ekonomickeho potenciálu

tabuľka č. 6

		Ek. aktívne	Pracujúci	UoZ
2011	Počet osôb	545	540	145
	% z celk. počtu	51,7	51,23	13,75
2021	Počet osôb	488	483	42
	% z celk. počtu	46,03	45,56	3,96

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011 a 2021, vlastné prepočty

Nezamestnanosť je sociálno-ekonomický jav spojený s trhom práce. **Miera nezamestnanosti** je ukazovateľ, ktorým sa sleduje podiel počtu nezamestnaných na celkovom počte pracovných síl. Z dlhodobého hľadiska sa na Slovensku vykazuje pokles miery evidovanej nezamestnanosti.

V **auguste 2023** na úrovni SR bolo 174 098 UoZ a **miera evidovanej nezamestnanosti** 5,23 %. V Nitrianskom kraji sa zaznamenalo v tomto období 15 133 UoZ a miera evidovanej

nezamestnanosti 3,75%. V okresnom meste Nové Zámky bolo 3 297 UoZ a v obci Kamenný Most 27 UoZ.

Vývoj počtu UoZ v období od 2015 do augusta 2023

tabuľka č. 7

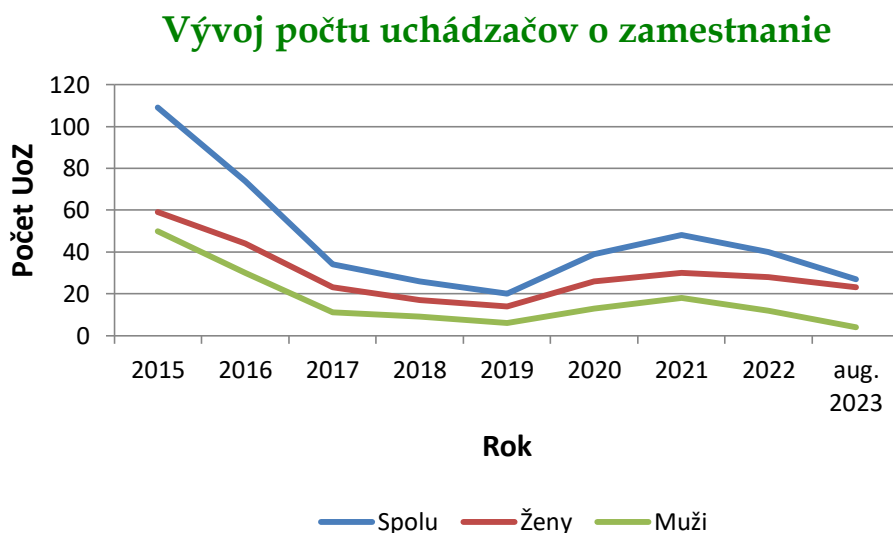
Rok	UoZ		Ženy		Muži	
	Počet osôb	Index	Počet osôb	Index	Počet osôb	Index
2015	109	-	59	-	50	-
2016	74	67,88	44	74,57	30	60,00
2017	34	45,94	23	52,27	11	36,66
2018	26	76,47	17	73,91	9	81,81
2019	20	7,69	14	82,35	6	66,66
2020	39	195,00	26	185,71	13	216,66
2021	48	123,07	30	115,38	18	138,46
2022	40	83,33	28	93,33	12	66,66
aug. 2023	27	67,50	23	82,14	4	33,33

Zdroj: ŠÚ SR, UPSVaR NZ, vlastné prepočty

- najväčší medzoročný nárast počtu
- najnižší medzoročný nárast počtu

Postupom času počet uchádzačov o zamestnanie v obci klesá. Mierny nárast nastal v rokoch 2020 a 2021. V percentuálnych hodnotách išlo však o najvyšší medzoročný nárast počtu UoZ. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny priebežne mení opatrenia na pokles UoZ a ich funkčnosť sa prejavuje aj v celkových výsledkoch v rámci štatistík. Ženy sú vo väčšom počte v tejto skupine ako muži. Najvýraznejšie sa tento pomer preukázal v auguste 2023.

Graf č. 2

V štatistikách Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa vykonáva evidencia UoZ podľa niekoľkých hľadísk. Ide o skupiny UoZ podľa veku, doby evidencie, rodinného stavu, najvyššieho dosiahnutého vzdelania, profesie vykonávanej bezprostredne pred zaradením do evidencie, odvetvia posledného zamestnávateľa a podľa znevýhodnených podľa § 8 zákona č.

5/2004 Z.z. Za obec Kamenný Most podrobnejšie analyzujú nasledovné tabuľky UoZ podľa prvých troch spomínaných skupín.

Stav UoZ august 2023 – podľa veku

tabuľka č. 8

Veková skupina	UoZ	
	Počet osôb	v %
do 20 rokov	0	0
20-24	2	7,41
25-29	0	0
30-34	4	14,82
35-39	6	22,22
40-44	3	11,11
45-49	3	11,11
50-54	1	3,70
55-59	0	0
60 a viac	8	29,63

Zdroj: ÚPSVaR Nové Zámky, vlastné prepočty

Najväčšie zastúpenie v skupine UoZ podľa veku mali osoby nad 60 rokov. Nasledovali ich osoby vo veku 35 až 39 rokov. Údaje z tohto obdobia hovoria o ťažšom umiestnení sa na trhu pre generácie krátko pred dôchodkovým vekom, resp. pre osoby blízko k poproduktívnemu veku.

Stav UoZ august 2023 – podľa dĺžky evidencie

tabuľka č. 9

Doba evidencie	UoZ	
	Počet osôb	v %
do 3 mesiacov	4	14,82
4 – 6 mesiacov	9	33,34
7 – 9 mesiacov	1	3,70
10 – 12 mesiacov	2	7,41
13 – 18 mesiacov	2	7,41
19 - 24 mesiacov	2	7,41
25 – 30 mesiacov	1	3,70
31 – 36 mesiacov	1	3,70
37 – 42 mesiacov	1	3,70
43 – 48 mesiacov	1	3,70
nad 48 mesiacov	3	11,11

Zdroj: ÚPSVaR Nové Zámky, vlastné prepočty

Zisťovanie stavov UoZ podľa dĺžky evidencie má veľký význam z hľadiska reálnej schopnosti, záujmu a potenciálu jedincov uchádzať sa o zamestnanie. Za sledované obdobie v obci boli registrovaní dlhšie ako 3 roky 3 osoby. Najviac UoZ bolo v evidencii do pol roka. Je to v celku pozitívny jav, ktorý svedčí o aktívnom pôsobení pracovného trhu, t.j. prirodzene sa vyvíja dopyt i ponuka práce.

Zaujímavým ukazovateľom je tzv. novodobý ukazovateľ sledovania **UoZ podľa rodinného stavu**. Za Kamenný Most sa evidovalo najviac osôb slobodných ako UoZ, a to 12.

Desať osôb bolo ženatých/vydaté, 2 osoby rozvedené a 3 vdovci. Skupine registrovaných partnerstiev nikto nezastupoval.

A.3.5 Podnikateľská sféra

Podnikanie je definované ako *sústavná činnosť vykonávaná samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku*. Definícia podnikania a jeho podmienky na úrovni Slovenska sú zakotvené v Obchodnom zákonníku a Živnostenskom zákone.

Z dávnejších časov dlhodobo pôsobiace poľnohospodárske podniky postupne ubúdajú a pôsobnosť si našli súkromné podnikania v rôznych odboroch a oblastiach. Je tomu tak aj v Kamennom Moste, kde sa od roku 2005 zaznamenáva každoročný nárast počtu podnikaní, pričom od tohto obdobia možno hovoriť i o prevyšovaní ziskových podnikaní nad stratovými.

V skupine fyzických osôb a živnostníkov bol ich počet najvyšší v roku 2012 (53+51), ak sledujeme obdobie vývoja od roku 2005.

Najvýznamnejší z nich sa uvádzajú v kapitole **A.4.3 Ostatné**, resp. v oblasti poľnohospodárskej výroby sú známe **Kotra s.r.o.** a **Kotra ranch, s.r.o.**

Vývoj počtu PO, FO a živnostníkov

tabuľka č. 10

Subjekty/Rok	2005	2010	2015	2020	2021
PO	4	13	23	27	29
FO + živn.	38+35	48+46	40+38	47+41	48+45

Zdroj: ŠÚ SR

Slovak Business Agency uvádza v materiáloch hodnotenia vývoja podnikania za rok 2021 skutočnosti, kedy malí a strední podnikatelia nie sú spokojní s kvalitou podnikateľského prostredia na Slovensku. Najväčším problémom podnikania na Slovensku je už dlhodobo nestabilita a nejednoznačnosť zákonov. Okrem toho dynamicky narastá najmä problém s dostupnosťou a kvalitou pracovnej sily. Kvalitu podnikateľského prostredia na Slovensku podobne hodnotí Globálny monitoring podnikania (GEM). Experti považujú za najvýraznejšie obmedzenia: administratívnu náročnosť, byrokratické zaťaženie, korupciu a klientelizmus a nepredvídateľnosť legislatívy.

Naopak, medzi pozitívne faktory rozvoja podnikateľského prostredia radia hlavne: prístup na zahraničné trhy a jednotný trh EÚ, dostupnosť množstva aktivít, iniciatív a priestorov na podporu podnikania a existenciu vládnych agentúr, programov, či špecifických nástrojov vyvinutých za účelom rozvoja podnikania.

A.3.6 Bývanie

V čase *Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001* bolo v obci 440 bytov, z toho 414 rodinných domov. Na domovom fonde obce mali 94 % podiel rodinné domy. Počet neobývaných bytov v obci bol 83.

V čase *Sčítania obyvateľov domov a bytov (SODB)* v roku **2011** bolo v obci 432 trvalo obývaných bytov. Na domovom fonde obce mali 90 % podiel rodinné domy. Počet neobývaných domov v obci bol aj v roku 2011 vysoký. Bolo to až 76 domov. Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2011 v posledných desaťročiach (od 2001 do 2011) bolo v obci Kamenný Most vybudovaných 18 nových domov. V období 1991-2000 bolo vybudovaných 10 nových domov a v období 1981-1990 ich bolo 54 (byty podľa obdobia výstavby).

V roku **2021** vykonané SODB zaznamenalo 431 bytov, z toho 20 obecných. Domov v tom sa zaevidovalo 396, z čoho rodinných bolo 373, bytových domov 8. Vo vlastníctve fyzických osôb bolo 331 domov, pričom vodovodnú prípojku z nich malo 311 a na plyn bolo napojených 306. V obci chýba kanalizácia, tým pádom táto infraštruktúra ani nemôže byť využívaná.

A.3.7 Školstvo, zdravotníctvo, sociálne a občianske služby

Obec je zriaďovateľom **Materskej školy s vyučovacím jazykom maďarským** (MŠ). MŠ je jednotriedne predškolské zariadenie s celodennou výchovnou starostlivosťou. Zabezpečuje výchovu detí počas celého dňa. Dopĺňa rodinnú výchovu o výchovno - vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho sociálno - emocionálny, fyzický a intelektuálny rozvoj v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami. V MŠ je heterogénna/rôznorodá/ trieda, skupina detí je miešaná od 3 do 6 rokov. Materskú školu navštevujú deti v jednej triede s počtom 15 detí (šk. r.. 2023/2024). Za sledované obdobie počet detí klesá. Personálne obsadenie je zastávané riaditeľkou, jednou pedagogickou zamestnankyňou a z nepedagogických zamestnancov je zastúpená školníčka, vedúca školskej jedálne a kuchárka.

Vývoj počtu detí v MŠ s VJM tabuľka č. 11

Šk.r.	Počet detí
2019/2020	20
2020/2021	23
2021/2022	16
2022/2023	15
2023/2024	15

V obci sa nenachádza základná škola. Školopovinné deti navštevujú základnú školu v Kameníne, alebo v Štúrove.

V obci neordinuje všeobecný lekár pre dospelých ani pre deti. Komplexnejšie zdravotnícke služby sú zabezpečené v meste Štúrovo, Želiezovce alebo v obci Kamenín.

V okrese Nové Zámky je 6 zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja s rôznymi druhmi poskytovaných sociálnych služieb:

A.3.8 Kultúrno-spoločenský a športový život

Obec vlastní dvojpodlažnú budovu materskej školy, kde sa na prízemí nachádza kultúrny dom. Budova sa nachádza v strede obce. V budove je veľká sála s počtom sedadiel 80. Organizujú sa tu plesy, ochutnávky vín, týždenné krúžky: divadelný, folklórny, zumba a anglický jazyk. Kuchyňa s jedálňou je využívaná na zabezpečenie stravovania detí materskej školy. Knižnica je umiestnená v budove obecného domu.

Pre ďalšie voľno-časové aktivity obyvatelia obce môžu využívať futbalové ihrisko pri železničnej stanici a detské ihrisko v centre obce. V kultúre i v športe majú dôležité zastúpenie rôzne združenia a spolky.

V obci funguje viacero aktívnych spolkov a občianskych združení: **FC Kamenný Most, Šachový klub Kamenný Most, Poľovnícke združenie Kamenný Most a Poľovnícky spolok Kamenný Most, Dobrovoľný hasičský zbor, Červený kríž ako miestny spolok slovenského červeného kríža, MAG občianske združenie, Ōszirőzsa – Klub dôchodcov, Letecký Klub Kamenný Most.** (viac v kapitole A.4.1)

Obec spolu s miestnymi organizáciami každoročne organizuje kultúrne podujatia, ochutnávky vín, deň matiek a deň detí, výstavy miestnych produktov a rôzne iné aktivity. Na niektorých podujatiach miestny vystupujú v netypickom ľudovom kroji pozostávajúci z krátkych sukní takzvaných „*kurtaszoknya*“, v slovenskom preklade „kratunká sukňa“, ktorý sa v obci nosil už v dávnej minulosti.

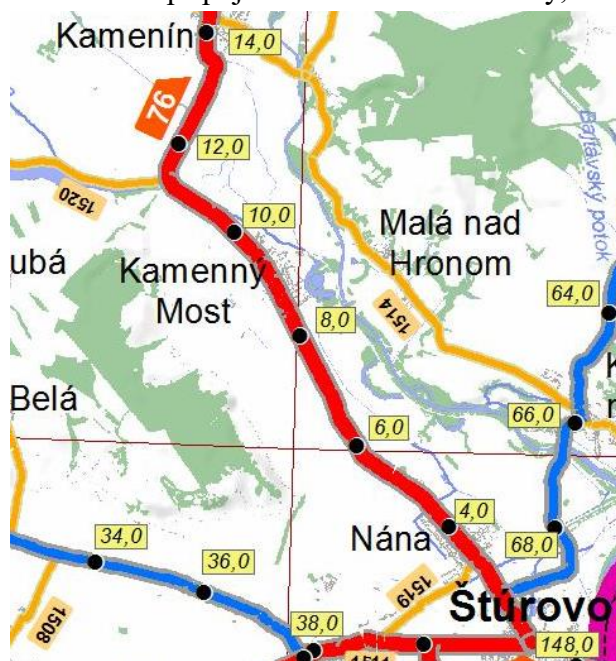
A.4 Územno-technická analýza

A.4.1 Cestná sieť a dopravné napojenie

Najvýznamnejším **cestným ťahom** prechádzajúcim cez územie je cesta **I. triedy 76 Štúrovo – Kamenný Most – Želiezovce – Kalná nad Hronom – Hronský Beňadik**. Obcou prechádza 4,5 km úsek tejto cesty. Na tento ťah sú v obci pripojené ostatné obecné cesty, a to **III. triedy 1520** nachádzajúca sa na severnej časti katastra obce a smerujúca k obci Šarkan – Gbelce.

Súbežne s cestou prvej triedy tu prechádza aj **železničná trať 152 Štúrovo – Želiezovce – Levice**. Trať je elektrifikovaná, jednokolaťová. Na železničnej stanici Kamenný Most, ktorá je v centre obce, zastavujú len osobné vlakové súpravy cestou do Levíc a späť – 4-5 krát denne.

Najväčší podiel na hromadnej preprave osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi má **autobusová preprava** prostredníctvom prímestských liniek, ktoré

zabezpečuje ARRIVA Nové Zámky, a.s. Smer *Štúrovo-Kamenín-Brutý-Svodín-Gbelce* a späť je to linka **404441**, linka **404442** smer *Štúrovo-Želiezovce-Levice* a späť a linka **40443** *Štúrovo-Levice*. Nakoľko obec leží na hlavnej trati Štúrovo – Želiezovce, a niektoré väčšie obce v okrese sa dajú dosiahnuť cez Kamenný Most. Regionálny systém hromadnej autobusovej dopravy je efektívny a časovo dobre rozdelený. Aj obyvatelia sú s autobusovou dopravou spokojní.

Vedenie obce má v zámeroch podporiť budovanie a úpravu cyklotrasy. Podľa informácií cykloportálov obcou Kamenný Most prechádza cykloturistická trasa ev. č. **2119-Južným regiónom**, modrej farby a o celkovej dĺžke 99,2 km. Trasa začína na križovatke s cykloturistickou trasou *EuroVelo 6 (Štúrovo-Prístavný most-Bratislava)* v lokalite Mužla-Čenkov. Postupuje cez obec Belá a pokračuje poľnými cestami do obce Kamenný Most, prechádza dolinami, popri viniciach a stretáva sa s cykloturistickou trasou č. *010-Pohronská cyklomagistrála*.

Prístav pre nákladnú **lodnú dopravu** sa nachádza v 8 km vzdialenom Štúrove. Takisto v Štúrove je vybudovaná nákladná kompa. Pre osobnú lodnú dopravu možno využiť prístav v maďarskom Ostrihome.

V obci je menšie **letisko** využívané pre malé osobné a poľnohospodárske lietadlá. Pôsobí tu **Letecký Klub Kamenný Most** založený v roku 2008, ktorého duchovným otcom bol Ladislav Kormoš starší, bývalí rogalista a majster Československa. Tento nápad bol potom realizovaný vo forme založenia Leteckého klubu Kamenný Most ako občianske združenie s jeho prvým predsedom Ing. Júliusom Bóczom, podpredsedom Jozefom Gulyášom a starostom obce Kamenný Most Ladislavom Magátom, ktorý poskytol pre túto činnosť vhodné miesto a podmienky.

V roku 2009 bolo legislatívne schválené so SFUL (Slovenská federácia ultraľahkého lietania) používanie vzletovej a pristávacej dráhy a tým plnohodnotne vybudovaný areál a klub priaznivcov leteckého športu.

A.4.2 Inžinierske siete

Obec Kamenný Most má vybudovanú **verejnú vodovodnú sieť** (7,8 km), prostredníctvom ktorej je zásobovaná kvalitnou pitnou vodou. Vodovodná sieť je zrealizovaná ako vetvová vodovodná sieť v kombinácii s okruhovou vodovodnou sieťou. Prevádzkovateľom vodovodnej siete je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s. OZ Nové Zámky.

V súčasnom období **nemá** obec vybudovanú **kanalizáciu** s príslušnou ČOV. V dôsledku uvedeného stavu dochádza k úniku splaškových vôd do podzemia a tým aj k znečisťovaniu podzemných vôd.

Obec je plne **plynifikovaná**. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie.

Obec Kamenný Most je v súčasnosti zásobovaná **elektrickou energiou** na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Ide o zásobovanie elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kVA. Tieto transformovne sú napojené z rozvodne TR

110/22 kVA Štúrovo, cez 22 kV vzdušné elektrické vedenie. Elektrizáciu sietí v obci spravuje ZSE a teda je i prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc.

Verejné osvetlenie bolo kompletne zrekonštruované v roku 2014. Obec má dobré **GSM pokrytie** od všetkých mobilných operátorov. V obci je dostupné mikrovlnné pripojenie na **internet** od dvoch poskytovateľov. Obec taktiež aktívne využíva **verejný rozhlas**.

A.4.3 Ostatné

Pre uspokojenie potrieb obyvateľstva v obci pôsobia niekoľkí poskytovatelia služieb, a to:

- Potraviny COOP Jednota, s.d.
- Potraviny Tomáš Dávid
- Rozličný tovar Ildikó Klincseková
- Pohostinstvo Kotra s.r.o.
- Kaderníctvo SANDRA & ADAM
- ER-WEST, s.r.o. - kovovýroba
- Aquaservis Slovensko s.r.o. – výrobca stolovej vody Bystrina
- Reamost, s.r.o. - stavebná firma
- Thermo HC, s.r.o. – inštalácia kanalizačných, výherných a klimatizačných zariadení
- Natura Gastrocentrum - predajňa s tradičnými, domácimi výrobkami, ktoré sú spracované bez umelých prísad a prídavkov
- Zdravcentrum Svätého Štefana

a ďalší, menovite k 1.1.2024 sú to:

BAGI WOOD s.r.o.; Fitmas s.r.o.; KOTRA RANCH, s.r.o.; KOTRA s.r.o.; ROSZET s.r.o.; SÜLI s.r.o.; TOMI CAR s.r.o.; UROZONE, s.r.o.; Slovenská pošta, a.s.; Kristián Sádocký; Linda Trenka; Peter Kemény; Valéria Süliová; Tomáš Velená; Tomáš Pohori; Angelika Nyitraiová; Blanka Richtáriková.

A.5 Prírodno-enviromentálna analýza

A.5.1 Prírodný potenciál

Západná časť územia je budovaná neogénnymi usadeninami a andezitovými tufmi a tufitmi prekrytými sprašou, má pahorkatinný reliéf, východná časť je budovaná nivnými uloženinami Hrona, má rovinný reliéf. Územie je prevažne odlesnené, v zachovaných porastoch prevládajú dub a agát. Východná časť chotára je na širokej mokrej nive Hrona, do ktorého ústí pri obci potok Paríž, pretekajúci severnou časťou chotára, zľava priberá Kamenínsky kanál a následne ústi do Hrona. Na lúkach v údolí potoka Paríž je chránené nálezisko vlhkomilných rastlinných spoločenstiev halofytnej vegetácie ako jediného zvyšku v oblasti južného Slovenska. Ústie potoka Paríž a Hrona je neresisko niektorých domácich rýb.

Celková výmera pôdy obce Kamenný Most sa niekoľko desaťročí nemení. Jej výmera je o rozlohe **2033,65 ha**, z čoho poľnohospodárska pôda zaberá 73 % a zostatok 27 % tvorí nepoľnohospodárska pôda.

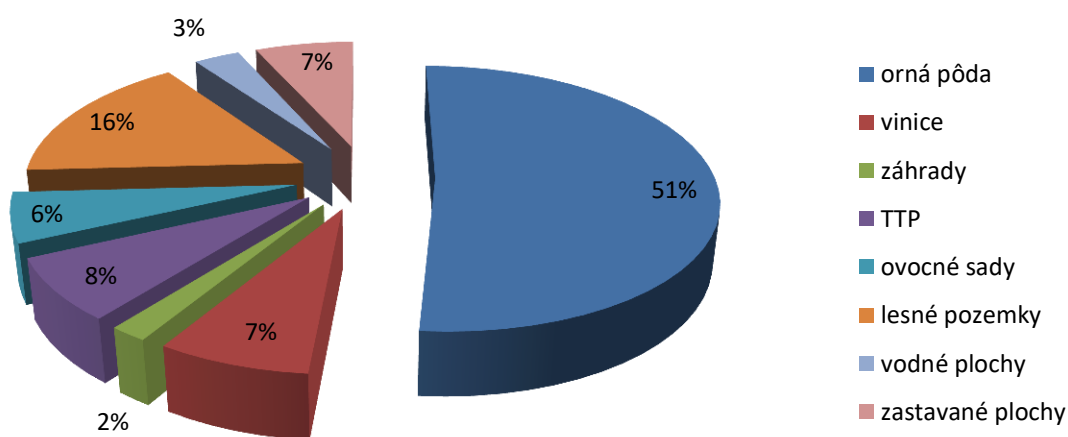
Poľnohospodárska pôda je v zložení najviac ornej pôdy (1029,05 ha), vinice (148,02 ha), záhrady (37,42 ha), ovocné sady (120,48 ha) a trvalé trávnaté porasty (149,69 ha).

Nepoľnohospodársku pôdu tvoria lesné pozemky (320,64 ha), vodné plochy (62,80 ha), zastavané plochy a nádvoría (134,40 ha) a ostatná plocha (31,17 ha).

Štruktúra zloženia pôdy a pozemkov bola v roku 2022 nasledovná:

Graf č. 3

Štruktúra pozemkov v obci Kamenný Most

V katastri obce sa nachádzala **prírodná rezervácia Čistiny**, s rozlohou 17,8 ha, 3. stupňom ochrany, vyhlásená od roku 2001 do 2020. Za prírodnú rezerváciu bola vyhlásená z dôvodu zabezpečenia ochrany zvyškov halofytnej vegetácie a patrila pod *Správu chránenej krajiny oblasti Dunajské Luhy*. Nariadením Vlády SR č. 248/2020 Z.z. bola prírodná rezervácia Čistiny zrušená k 15.9.2020. Dôvodom zrušenia bolo prekrytie novým **chránením areálom Kamenínske slaniská**, a to nariadením Vlády SR č. 246/2020 Z.z. s platnosťou od dňa 15.9.2020. Dotknuté územie je súčasťou katastra obce Kamenný Most a obce Kamenín.

Dolný tok Hrona je **územie európskeho významu** v správe štátnej ochrany prírody *Správa CHKO Dunajské luhy*. Nachádza sa v katastrálnom území obcí Kamenica nad Hronom, Nána, Malá nad Hronom, Kamenný Most, Kamenín a Bíňa s rozlohou 587,324 ha s nadmorskou výškou od 110 do 136 m n. Územie bolo vyhlásené opatrením zo 7. decembra 2017, uverejneným v čiaske 6/2017 Vestníka MŽP SR, ktorým sa mení a dopĺňa **národný zoznam území európskeho významu** vydaný výnosom MŽP SR č.3/2004-5.1 z roku 2004 na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 495/2017 z 25. októbra 2017. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek

6440 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*

91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy

3270 Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidentition* p.p.

3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*.

Územie európskeho významu Starý vrch s rozlohou 13,395 ha patrí pod správu CHKO Dunasjké luhy. Rozprestiera sa v obci Kamenný Most. Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany sú panónske ravninobylinné porasty na spraši a Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží.

Územie európskeho významu Modrý vrch o výmere 214 ha je zachovalejší ucelenejší komplex teplomilných dubových lesov rôznych typov, teplo a suchomilné trávniky s druhovo bohatou teplomilnou flórou vrátane viacerých vzácných, ohrozených a chránených druhov. Časť tvoria úhory a opustené sady na spraši s najbohatšou lokalitou druhu európskeho významu *Crambe tataria* na Slovensku. Modrý vrch je súčasťou aj katastrálneho územia obce Nána.

A.5.2 Odpadové hospodárstvo

V obci sa aktívne rieši triedenie odpadu avšak chýba zberný dvor, ktorý je inak v plánoch vedenia obce vybudovať v priestoroch Majora, t.j.v areáli bývalého JRD, kde boli budovy na chov kačiek. Má slúžiť nie len na skladovanie vyzbieraného odpadu, ale má sa technicky spracovať so zabezpečením technického zariadenia pre tieto účely. Podobne sa v priestoroch zberného dvora má sústrediť BRO. V zámeroch obce je definovaný aj tzv. zberný bod pre separovanie odpadu.

Samotný zber odpadu vykonávajú **Technické služby Štúrovo**. Zvoz na skládku Nána vykonáva firma **Kosit a.s.** a to každý 2 týždeň. Na odklad/zber odpadu obec používa 1100 litrové nádoby.

Množstvo odpadu v tonách

tabuľka č. 12

Odpad	Rok		
	2020	2021	2022
Papier a lepenka	11,206	14,180	13,280
Sklo	10,005	14,850	15,880
VKM	0,849	1,175	1,700
Plasty	11,511	18,355	14,810
Kovy	4,708	33,503	94,756
Objemný odpad	19,470	12,120	16,690
Batérie a akumulátory	-	0,155	0,155
Elektroodpad	7,816	4,649	3,846
BR kuchynský odpad	0,435	0,310	0,305
Jedlé oleje a tuky	0,120	0,090	-
BRO	65,000	65,000	65,000
Vytriedený odpad spolu	131,120	164,387	226,422
Zmesový KO	148,280	107,550	97,170
KO spolu	279,400	271,937	323,592

Zdroj: OcÚ Kamenný Most

Množstvo vytriedeného odpadu medziročne stúpa, čo sa pozitívne preukazuje aj ako zníženie množstva zmesového KO. V roku 2021 síce celkové množstvo komunálneho odpadu pokleslo o 3 % oproti roku 2020, v roku 2022 sa v tejto hodnote vykázal nárast oproti predchádzajúcemu roku o 19 %.

A.6 Inštitucionálno-organizačná analýza

Obec je v zmysle Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (v znení neskorších predpisov), samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Obec pri výkone samosprávy plní viaceré dôležité úlohy ktoré jej ukladá zákon (§ 4, ods. 3 zákona, písm. a) až s)).

Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce, v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Je predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom obce. Funkcia starostu je verejná funkcia.

Starostu zastupuje **zástupca starostu** v rozsahu určenom starostom v písomnom poverení.

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Obec Kamenný Most má sedem poslancov (v tom zástupca starostu). Zasadnutia sa uskutočňujú zasadá podľa potreby, najmenej však raz za 3 mesiace. V prípade potreby sa zvoláva aj mimoriadne zasadnutie.

Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. V obci Kamenný Most na obecnom úrade pracujú tri administratívne pracovné sily. Činnosti vykonávané na troch referátoch:

1. referát – účtovníctvo, matrika; evidencia obyvateľov; cintorín; overovanie podpisov a listín; personálna agenda.
2. referát – dane a poplatky; pokladnica; miestny rozhlas; overovanie podpisov a listín; podateľňa.
3. referát – dane a poplatky; register adries;, pokladnica; miestny rozhlas; overovanie pospisov a listín; podateľňa.

Okrem administratívneho nasadenia pod obecný úrad spadá výkon údržby a kúrenia vykonávaný jedným zamestnancom a výkon upratovania a záhradníctva ďalším zamestnancom..

Obec je zriaďovateľom jednej **materskej školy**, ktorú vedie riaditeľka a zamestnáva jednu pedagogickú zamestnankyňu, vedúcu školskej jedálne, kuchárku a školníčku.

Hlavného kontrolóra volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Komisia pre vzdelávania a kultúru, Finančná komisia, Komisia pre šport, Komisia pre mládež boli zrušené obecným zastupiteľstvom uznesením č. č.15/2019 z 2. zasadnutia OZ dňa 22.1.2019.

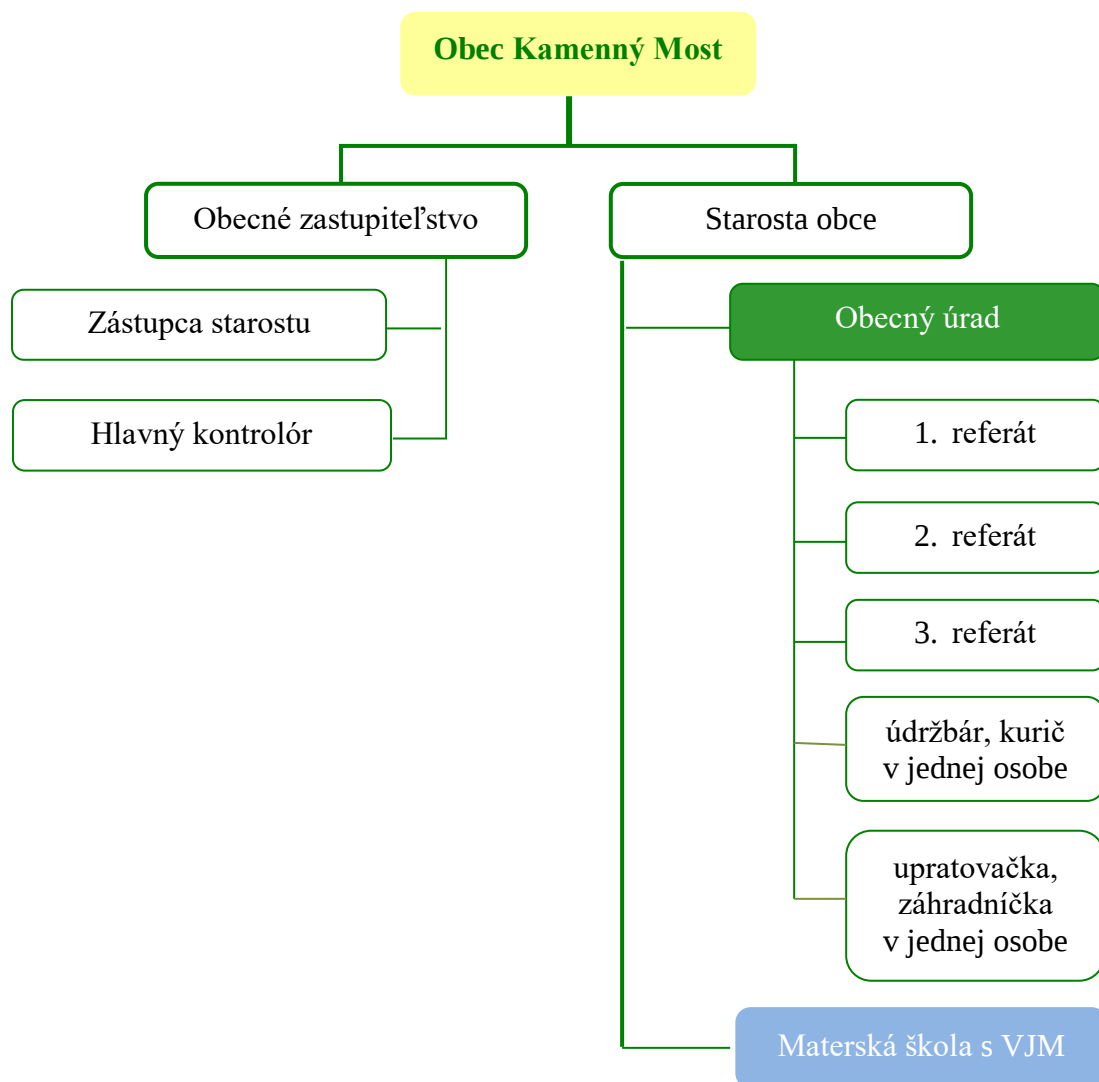
V obci pôsobia aj subjekty z tretieho sektora. Ide o kluby a organizácie na úrovni športu, kultúry, skupiny dôchodcov, poľovnícke združenie a letecký klub. Spolu s nimi sa aj vedenie a ostatní zástupcovia obce priebežne spolupodieľajú na spoločných aktivitách.

Na účely výkonu niektorých svojich práv a kompetencií sa obec môže i účelovo združovať s inými subjektmi i obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu.

Obec Kamenný Most využíva služby **Spoločnej úradovne stavebnej agendy a životného prostredia** sídliacej v Štúrove pre potreby konaní v oblasti stavebníctva.

Organizačná štruktúra obce Kamenný Most

Schéma č. 1

Samosprávy majú možnosť spolupracovať so sebou navzájom, ako aj s ďalšími subjektmi verejnej správy či z tretieho sektora. Ide o participáciu na spoločných záujmoch v rámci partnerstiev a členstiev v právnych subjektoch. Obec Kamenný Most je členom niekoľkých takýchto organizácií. Obec je riadnym členom ZMOS, a to **Regionálneho združenia miest**

a obcí novozámockej, štúrovskej a šurianskej oblasti, ďalej Združenia obcí – Južný región, Európskeho zoskupenia územnej spolupráce Ister-Granum a Dolnohronskeho rozvojového partnerstva.

Regionálne združenie miest a obcí novozámockej, štúrovskej a šurianskej oblasti vzniklo s cieľom nadviazať na úzke vzťahy oblastí a jednotlivých obcí v tomto regióne. Zabezpečiť spoluprácu a súčinnosť pri riešení otázok rozvoja jednotlivých oblastí ako i celého regiónu. Vychádzajúc zo spoločnej histórie obyvateľov obcí a miest novozámockej, štúrovskej a šurianskej oblasti, prispieť k posilneniu pocitu spolupatričnosti ľudí bývajúcich v tomto regióne bez ohľadu na ich národnosť, vierovyznanie a politickú príslušnosť. Dosiahnuť kvalitatívne zlepšenie v oblasti spolupráce v záujme ochrany prostredia, historických a kultúrnych pamiatok. Rozšíriť hospodársku spoluprácu s možnosťou využitia i zahraničného kapitálu pre rozvoj miest a obcí.

Združenie obcí – Južný región je záujmovým združením právnických osôb, ktoré vzniklo dňa 10.12.2003. Jeho sídlo je v Štúrove. Združenie má 24 členov (23 obcí a mesto Štúrovo): Bajtava, Belá, Bíňa, Bruty, Gbelce, Chľaba, Kamenica nad Hronom, Kamenín, Kamenný Most, Leľa, Ľubá, Malá nad Hronom, Malé Kosihy, Mužla, Nána, Nová Vieska, Obid, Pavlová, Salka, Sikenička, Šarkan, Štúrovo, Svodín. Sídlo združenia je Štúrovo. Cieľom združenia je spoločné riešenie regionálnych problémov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Európske zoskupenie územnej spolupráce Ister-Granum - EGTC je skratkou – European Grouping for Territorial Cooperation, v preklade EZÚS – európske zoskupenie územnej spolupráce. V rámci tohto nového nástroja sa môžu zrealizovať aj cezhraničné, transnacionálne a regionálne spolupráce. Európska Únia v roku 2006 vytvorila podmienky k tomu, aby sa zdroje s EÚ mohli účinnejšie využiť prostredníctvom už existujúcich alebo budúcich spoluprác a to možnosťou založenia zoskupenia disponujúceho právnou subjektivitou a to Európskym zoskupením územnej spolupráce /EZÚS, po anglicky EGTC/

Občianske združenie Dolnohronské rozvojové partnerstvo je partnerstvo záujmovej skupiny verejného sektora, záujmovej skupiny podnikateľského sektora, záujmová skupina občianskeho sektora pôsobiacich alebo sídliačich na danom území s cieľom zostaviť, realizovať, riadiť, monitorovať a hodnotiť integrovanú stratégiu rozvoja územia. Ide o mimovládne, nepolitické, nezávislé združenie fyzických a právnických osôb, ktoré zabezpečujú svoju činnosť na celistvom území tvorenom katastrálnymi územiami členských obcí.

Obec Kamenný Most má podpísané dohody o partnerstve i s obcami **Tokodaltáró** a **Fehérgyarmat** z Maďarska.

A.7 Identifikácia výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	- využiť možnosti a prostriedky podpory na realizáciu cieľov a zámerov obce (financie, odborná sila, poradenstvo a i.), - zlepšovať a udržať kvalitné životné podmienky pre obyvateľov obce bez rozdielu, - budovanie bytovky a riešenie priestorov pre nové ulice pre výstavbu rodinných domov - záujem o denný stacionár a dom seniorov.
	Územno-technické	- modernizácia, rekonštrukcia a obnova občianskej a technickej vybavenosti obce (budova MŠ, budovanie polyfunkčného domu a i.), - príprava dokumentov projektových i strategických na cielené vymedzenie potrieb, - aktualizovať územný plán podľa reálnych a aktuálnych potrieb s ohľadom na najbližšie obdobie, - obnoviť a rekonštruovať miestne komunikácie,
	Prírodno-enviromentálne	- úprava a oprava cyklotrasy na hrádzi, - využitie kompetencií na úrovni odpadového hospodárstva: ➤ osвета a výchova obyvateľstva s nakladaním odpadov – triedenie a zhodnocovanie BRO, ➤ doriešenie priestorov pre prevádzku Zberného dvora a riešenie BRO, ako aj Zberného bodu pre triedený odpad, - priebežná starostlivosť a zveľaďovanie verejnej zelene, - zaviesť opatrenia týkajúce sa živelných udalostí z dôvodu blízkosti rieky Hron, - záujem aktérov o nové parky a včelie výbehy,
	Kultúrne	- zachovanie kultúrnych tradícií „kurtaszoknya“, - rekonštrukcia domu tradícií, - vybudovanie kultúrneho domu, ktorý v obci nie je od roku 1968, - zachovanie a pestovanie kultúrnych zvyklostí typických pre obec a jej blízke okolie, ich vštepovanie mladej generácii, - šírenie kultúry spoločnou činnosťou na úrovni vyšších celkov (mikroregión, kraj, medzinárodná úroveň a i.), - podpora bádateľskej činnosti archeológov na úrovni miestnych nálezísk a vykopávok, - podpora vinárstva,
	Inštitucionálno-organizačné	- priebežná komunikácia, monitoring činností a spolupráca zástupcov obecného úradu, obecného zastupiteľstva, miestnych organizácií a subjektov v rámci združení a partnerstiev, - postupné zvyšovanie odbornej kvalifikácie

Limity a problémy		zamestnancov OcÚ a záujemcov v rôznych oblastiach, - vyhľadávanie a vytváranie nových vzťahov s externými odborníkmi slúžiacich pre podporu a napredovanie v rozvoji obce podľa potrieb, záujmov a možností,
	Socioekonomické	- rôznorodý záujem a potreby obyvateľov, - nedostatok sociálnych a zdravotných služieb, - zvýšená energetická a finančná náročnosť pre poskytovanie a prevádzku služieb a zabezpečenie miestnej infraštruktúry, - údržba, prevádzka a obnova pietnych miest, - neovplyvniteľné politické situácie na národnej i medzinárodnej úrovni vplývajúce na chod verejnej správy a obyvateľstvo (pandemická situácia, inflácia, energetická náročnosť a i.), - potreba uspokojenia bytového zabezpečenia.
	Územno-technické	- užívaním komunikácií dochádza k narušeniu povrchu vozovky, chodníkov, - verejné budovy si žiadajú rekonštrukciu a modernizáciu – zvýšiť energetickú účinnosť znížením energetickej náročnosti využitím i alternatívnych spôsobov, - oprava a úprava hrádze pre cykloturizmus, - nevyužitý priestor pre možnosť vybudovania oddychovej zóny pre milovníkov športu,
	Prírodno-enviromentálne	- prítomnosť rieky Hron vytvára v nepriaznivom počasí a v sezónach živelné stavy ovplyvňujúce životy ľudí, - potreba pravidelného udržiavania koryta rieky, - potreba doriešenia oblasti zberného dvora a BRO, takisto zberného bodu, - energetická a finančná náročnosť údržby verejnej zelene, - oživenie vinárskej oblasti, - náročnosť riešenia kanalizácie, ale možnosť výstavby ČOV,
	Kultúrne	- chýba kultúrny dom od roku 1968, - potreba navýšenia finančných zdrojov pre uchovanie a zatraktívnenie zaujímavostí v obci, a to organizovaním akcií a podujatí lákajúcich záujemcov, zachovanie miesta typického odevu, - priebežné odkrývanie historických zaujímavostí – náleziská a vykopávky (kostol, cintorín),
	Inštitucionálno-organizačné	- energetická vyčerpanosť a administratívna záťažnosť ľudských zdrojov na úrovni OcÚ pre výkon všetkých kompetencií a potrieb samosprávy, - zvyšujúce sa povinnosti a prechody kompetencií na samosprávy, - limitované finančné zdroje, - vysoká náročnosť sústredenia sa na viacero oblastí

	a riešenie existujúcich a novovzniknutých problémov v nich (medziľudské vzťahy, enviromentálna oblasť, ekonomicko-hospodárska oblasť, školstvo, sociálne veci a i.), - rýchlo sa meniace zákony a legislatívne rámce týkajúce sa samospráv a potreba flexibilných reakcií, - potreba externých ľudských zdrojov pre dosahovanie zámerov obce, resp. sa žiada vysoké finančné krytie na ich služby,
--	--

A.8 SWOT analýza

SWOT analýza je nástroj na vyhodnotenie súčasného stavu subjektu a jeho okolia z rôznych hľadísk. Nasledovná tabuľka poukazuje na silné a slabé stránky obce, ako aj možné stavy ohrozenia, resp. príležitosti na eliminovanie negatívnych faktorov, na riešenie a rozvoj jednotlivých oblastí a politík v rámci kompetencie obce.

Silné stránky	Slabé stránky
– dobrá geografická poloha – vyhovujúce autobusové spojenie – blízkosť štátnej hranice s Maďarskom – absencia väčších zdrojov znečisťovania životného prostredia – veľmi dobré podmienky pre rozvoj agroturistiky a cykloturistiky – členstvo v Miestnej akčnej skupine Dolnohronské rozvojové partnerstvo, v „Združenie obcí – Južný región“ a v EZÚS Ister-Grannum – existencia aktívnych kultúrnych, športových a spoločenských organizácií – organizovanie tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí – dobrá dostupnosť informačných technológií	– absencia doplnkových služieb cestovného ruchu – nevybudovaná kanalizácia – potreba dochádzky za pracovnými príležitosťami – nevyhovujúci stav cestnej siete – nevyhovujúci stav verejných budov – absencia zdravotnej starostlivosti – nedoriešené odpadové hospodárstvo (absencia zberného dvora a technického vybavenia, existencia nelegálnych skládok) – dlhodobo chýba priestor pre účely kultúrneho vyžitia – kultúrny dom – slabo riešené sociálne služby a starostlivosť
Príležitosti	Ohrozenia
– rozvíjanie spolupráce v rámci partnerstiev s okolitými obcami – budovanie domu pre seniorov a zabezpečenie denného stacionára – vybudovanie služieb vidieckej turistiky – vybudovanie zberného dvora s príslušnou technikou a riešením BRO – existencia cyklotrasy s potrebou jej opravy a úpravy – podpora podnikateľských aktivít – obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel a zvyklostí, resp. zachovanie	– nedostatok finančných prostriedkov na dobudovanie a udržiavanie verejnej infraštruktúry – nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi – slabá dostupnosť podporných finančných zdrojov z titulu navýšenia spolufinancovania verejnej správy z úrovne 5 % na 8 %, – priebežné prírodné vplyvy z titulu blízkosti rieky Hron, – vysoké sústredenie sa na dosahovanie stabilnej ekonomickej úrovne obce

vedomia o jedinečnom miestnom odeve – kroj „kurtaszoknya“ – rekonštrukcia a dobudovanie kultúrneho domu v rámci polyfunkčnej budovy – vybudovanie ČOV – zabezpečenie priestorov pre podnikanie výrobu a sklady – výstavba nových ulíc pre rodinné domy a výstavba bytovky – zabezpečenie oddychovej zóny pre milovníkov vodných športov a i. – grantové a dotačné príležitosti – využitie fondov EÚ, ŠR, VÚC na realizovanie investičných a neinvestičných projektov	– náročné riešenie obecnej kanalizácie – náročný proces pri budovaní nových ulíc z titulu komplexného vybavovania na rôznych organizačných úrovniach - inštitúciách
--	--

Strategický prístup obce by sa mal vyvíjať podľa vykonanej analýzy, podľa zmýšľania a rozhodnutia vedenia obce ako aj záujmov a potrieb miestnych nasledovne:

- V úvodných aktivitách sa sústrediť na *zabezpečenie technickej a projektovej dokumentácie* pre svoje investičné zámery – počnúc od budovania polyfunkčného domu v priestoroch Obecného úradu obce Kamenný Most, cez rekondičnú úpravu Budovy pre šport, budovanie zberného dvora, ČOV, výstavby bytovky a nových ulíc atď.
- Získať prehľad o alternatívnych možnostiach financovania, resp. mať informácie o predikcii termínov výziev pre čerpanie externých zdrojov (ŠR, EÚ, NSK a i.). K uvedenému poslúži členstvo obce v združeniach, kde prebiehajú pri stretnutiach výmeny skúseností a spoločné zasadania navštevujú aj externí odborníci usmerňujúcich zástupcov verejnej správy vo svojich činnostiach, povinnostiach a kompetenciách.
- Zabezpečiť si odborné ľudské zdroje, prípadne aj externé firmy či osoby, ktoré by sa spoluprácou podieľali na dosahovaní zámerov obce (konzultácie, poradenstvo, projektová činnosť, územnoplánovacia a technická podpora a i.).
- Priebežne zotrvať pri zvyknutých aktivitách týkajúcich sa organizovania kultúrnych a športových udalostí, ako aj ochrana pred živelnými udalosťami z titulu prítomnosti rieky Hron, zároveň udržiavať, prípadne zveľaďovať verejné priestory, parky a samotné životné prostredie.

B. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Najjednoduchšie vysvetlenie stratégie je, že ide o proces, prostredníctvom ktorého vzniká snaha dosiahnuť cieľ. Rieši zásadné a rozhodujúce problémy, ktoré sa týkajú prosperity a existencie subjektu. K samotnému strategickému plánovaniu a zabezpečeniu rozvoja možno pristúpiť po dôkladnej analýze daného subjektu a pri znalostiach možností z okolitého, vonkajšieho prostredia. V rámci PHRSR si obec stanovuje prvotne víziu, ktorá je predurčená ako bod, ku ktorému sa snaží dostať. Robí to na základe ďalších globálnych a strategických cieľov, rozdelených na špecifické ciele a konkrétne projekty a zámery.

Ako sa uvádza v dokumente *„Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030“* „regionálny rozvoj nie je možný bez nadrezortného prístupu. Preto samosprávy pripravujú integrované územné stratégie, ktoré majú tiež prispieť k naplneniu cieľov Agendy 2030. Toto bude zabezpečené v danom území predovšetkým prostredníctvom prepojenia procesov regionálneho plánovania s procesmi programovania EÚ, konkrétne v rámci prípravy Programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, a to aj pre strategicko-plánovacie regióny a územia udržateľného mestského rozvoja. Zároveň na národnej úrovni dôjde k sektorálnej a územnej koordinácii investícií za účelom vecného prepojenia investičných priorít integrovaných územných stratégií samosprávnych krajov a rezortov. Slovensko 2030 je teda nástrojom zmeny a prináša riešenia, ktorých implementácia vyžaduje horizontálne (nadsektorálne) a vertikálne (medzi stupňami verejnej správy) integrované riadenie tak, ako to OECD odporučila Slovensku vo svojom dokumente *„Lepšia koordinácia pre lepšie politiky, služby a výsledky.“*

B.1 Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia na úrovni krajiny sa definuje, že *„Slovensko je krajina úspešných udržateľne sa rozvíjajúcich regiónov, ktorá poskytuje kvalitné a bezpečné prostredie pre zdravý a plnohodnotný život všetkých obyvateľov.“*

Vízia NSK je zas *„Otvorený, kooperujúci a prosperujúci kraj aktívne využívajúci špecifický potenciál pre zabezpečenie kvality života svojich obyvateľov a udržateľný rozvoj regionálnej ekonomiky.“*

Na úrovni obce Kamenný Most **vízia** na obdobie do roku 2029 zostáva ako v predchádzajúcom jej programovom období, a je definovaná nasledovne.

„Obec Kamenný Most bude atraktívna a bezpečná obec vidieckeho charakteru poskytujúca podmienky pre zdravý, plnohodnotný a harmonický život s kvalitnou technickou, sociálnou infraštruktúrou a priestorom pre aktívne trávenie voľného času v ekologicky priťažlivom životnom prostredí. Obec sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia vo svojom regióne.“

Podpornými nástrojmi pre dosiahnutie vízie sú globálne, hlavné ciele obce, vyúsťujúce z daností, predností, ale i nedostatkov a potrieb riešeného územia. Na základe analýzy má obec nasledovné **hlavné ciele**:

- zabezpečenie kvalitnej technickej a občianskej infraštruktúry,
- podpora zachovania histórie, jedinečnej tradície a rozvoj kultúry a športu,

- upevňovanie partnerstiev a spolupráce,
- riešenie odpadového hospodárstva a ochrana životného prostredia.

B.2 Štruktúra priorít a cieľov

Po určení vízie v hierarchii strategického plánovania je žiaduce určiť priority pre oblasti rozvoja. Jednotlivé oblasti sa následne rozoberú na strategické ciele a tieto na konkrétne špecifické ciele predstavujú konkrétne projekty.

Priorita udáva určitú prednosť, prvenstvo z hľadiska dôležitosti. Môže ísť o predmetnú, oblastnú ale i časovú dôležitosť.

Strategický cieľ je prerozdelením priority do niekoľkých celkov, predstavujúc priblíženie oblasti a zamerania cieľa.

Špecifický cieľ je už konkrétna aktivita, ale i projekt, ktorý si subjekt vytýčil dosiahnuť vďaka znalosti svojich potrieb. V prípade obce sa hovorí vo všeobecnosti o potrebách miestneho obyvateľstva.

Štruktúra priorít a cieľov

tabuľka č. 13

Priorita	Strategický cieľ	Špecifický cieľ (projekt)
1 Občianska vybavenosť	1.1 Zlepšenie obecnej infraštruktúry, renovácia a rozvoj obce	1.1.1 Výstavba polyfunkčnej budovy v priestoroch Obecného úradu-výstavba kultúrneho domu
		1.1.2 Otvorenie nových ulíc s možnosťou výstavby rodinných domov
		1.1.3 Výstavba novej bytovky
		1.1.4 Zabezpečenie priestorov pre podnikanie, výrobu a skladovanie
		1.1.5 Zabezpečenie/budovanie denného stacionára
		1.1.6 Vybudovanie Domu pre seniorov
		1.1.7 Rekonštrukcia vedľajších ciest a chodníkov
		1.1.8 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií – Majer
2 Voľný čas a partnerstvá	2.1 Podpora tradícií, turizmu, kultúry a športu	2.1.1 Zachovanie tradícií a vytváranie voľnočasových aktivít
		2.1.2 Rekonštrukcia „Domu tradícií“
		2.1.3 Obnova miestnych sakrálnych pamiatok
		2.1.4 Cyklistická trasa
		2.1.5 Budovanie oddychovej zóny pre kajakárov a milovníkov športu
		2.1.6 Rekondičná úprava Budovy pre šport pri futbalovom ihrisku
	2.2 Upevňovanie partnerstiev a spolupráce	2.2.1 Podpora existujúcich partnerstiev
		2.2.2 Tvorba spoločných zámerov a ich realizácia

3 Trvalo udržateľný rozvoj a životné prostredie	3.1 Podpora aktivít v oblasti odpadového hospodárstva a ochrana životného prostredia	3.1.1 Výstavba čističky odpadových vôd
		3.1.2 Budovanie zberného dvora s riešením aj BRO a technického vybavenia
		3.1.3 Budovanie zberného bodu pre separovaný odpad
		3.1.4 Osveta obyvateľstva
		3.1.5 Zveľaďovanie verejnej zelene
		3.1.6 Budovanie parkov a včelích výbehov

Všetky zámery obsiahnuté v tabuľke so štruktúrou priorít a cieľov sú podrobne rozvádzané v „*Akčnom pláne*“, ktorý tvorí prílohu č. 4 tohto dokumentu. V ňom sú okrem iného uvedené údaje o termíne plánovanej realizácie projektov, zdroje ich krytia so stanovenou plánovanou výškou, ako i predpokladané indikátory a ukazovatele výstupov.

B.3 Popis strategických a špecifických cieľov

V programovom období obce do roku 2022 boli medzi cieľmi mnohé iné zamerania, ktoré sa nerealizovali. Niektoré z nich zostávajú predmetom riešenia v novom plánovacom období do roku 2029. Tieto súčasné vedenie v spolupráci s poslancami a podľa aktuálnych zistení a potrieb sú doplnené o nové zámery.

Podrobnejší popis, inak už názvom výstižných projektov, sa uvádza v nasledovnej časti. **Zodpovednosť za implementáciu a monitoring** cieľov zostáva na vedení obce, čiže na starostovi a na poslancoch obecného zastupiteľstva. Činnosti s nimi spojené budú podľa potreby alokované zamestnancom obecného úradu, partnerom, miestnym aktérom alebo i externým spolupracovníkom a subjektom (odborníci na projektovú dokumentáciu, odborníci na spracovanie a realizáciu žiadostí o NFP, alebo o dotácie a pod.)

Popis špecifických cieľov

tabuľka č. 14

Špecifický cieľ (projekt)	Popis
1.1.1 Výstavba polyfunkčnej budovy v priestoroch Obecného úradu- výstavba kultúrneho domu	Budova by mala slúžiť pre rôzne účely, a to ako Kultúrny dom, Obecný úrad, Pošta, Archív, Sobášna sieň, Knižnica a predná časť ako pódium na kultúrne podujatia. Obec nemá kultúrny dom od roku 1968.
1.1.2 Otvorenie nových ulíc s možnosťou výstavby rodinných domov	Potreba doriešiť územie a priestory na nové ulice so všetkými inžinierskymi sieťami. Vytvoriť tak podmienky na výstavbu rodinných domov, vyhovieť požiadavkám záujemcov, prilákať i udržať obyvateľstvo v obci.
1.1.3 Výstavba novej bytovky	Plán je budovať 1 bytovku so 7 BJ zo ŠFRB podľa možností.
1.1.4 Zabezpečenie priestorov pre podnikanie, výrobu a skladovanie	Uvedené má byť v areáli bývalého JRD, resp. v priestoroch Majora. Podporiť sa má podnikateľská sféra, výrobná oblasť i rozšíriť skladové priestory.
1.1.5 Zabezpečenie/budovanie denného stacionára	Stacionár by mal slúžiť pre osoby odkázané na pomoc a na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. Celková kapacita by mala byť v rozsahu 18-25 osôb. Projekt by vytvoril aj nové pracovné miesta.

1.1.6	Vybudovanie Domu pre seniorov	Išlo by o zariadenie poskytujúce sociálne služby osobám v dôchodkovom veku a odkázaných na pomoc, resp. z iných vážnych dôvodov. Služby by boli rôzneho rázu s komplexnou starostlivosťou.
1.1.7	Rekonštrukcia vedľajších ciest a chodníkov	Časom sa miestne komunikácie opotrebojú ľuďmi, dopravnými prostriedkami, ako aj vplyvom počasia. Existujú úseky, ktoré sa žiada rekonštruovať, opraviť, možno aj obnoviť.
1.1.8	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií – Majer	V úseku smerom na Majer v obci Kamenný Most je potrebné rekonštruovať a zabezpečiť výstavbu miestnej komunikácie, keďže je v pláne využiť priestory Majeru na ďalšie ciele – Zberný dvor; podnikateľské účely.
2.1.1	Zachovanie tradícií a vytváranie voľnočasových aktivít	Obyvatelia potrebujú mať podmienky na kultúrne a športové vyžitie. Mladej generácii vytvoriť živé príklady pre vstúpanie miestnych tradícií, napr. ako je miestna ľudová odev, o živote predkov a i.
2.1.2	Rekonštrukcia „Domu tradícií“	Budova potrebuje rekonštrukciu, aby miestne hmotné dedičstvo mohlo byť zachované pre ďalšie generácie a záujemcov z radu širokej verejnosti.
2.1.3	Obnova miestnych sakrálnych pamiatok	Sochy i kostol v katastrálnom území obce sú vystavené dlhodobému prírodnému javom. Občas je žiaduce vykonať na nich opravu a obnovu.
2.1.4	Cyklistická trasa	Okrem cestnej časti cyklisti využívajú hrádzu. Povrch sa plánuje upraviť, aby bola cesta bezpečnejšia a vhodná pre cyklošport.
2.1.5	Budovanie oddychovej zóny pre kajakárov a milovníkov športu	Riešiť sa chce turistika nakoľko v blízkosti obce je rieka Hron. V jej okolí by sa vybudovala oddychová zóna pre splavujúcich kajakárov i milovníkov vodných športov. Plánuje sa s veľkými betónovými chodmi, aby bol bezpečný prístup aj starším obyvateľom a zároveň vytvoriť priestor na bezpečné založenie ohňa na grilovanie, opekanie. Koše a iné funkčné zariadenia by mali byť súčasťou zámeru.
2.1.6	Rekondičná úprava Budovy pre šport pri futbalovom ihrisku	Budova je často využívaná a ľudia potrebujú mať priestory na prezliekanie, hygienu, priestory na tréning a šport na úrovni.
2.2.1	Podpora existujúcich partnerstiev	Obec vyvíja dlhé roky vzťahy v rámci členstiev a partnerstiev v združeniach, mikroregiónoch a pod. Každý rok sa v ojedinelých prípadoch platia členské príspevky, resp. vznikajú príležitostne spoločné zámery, ktorých spolufinancovanie zabezpečujú všetci zúčastní členovia.
2.2.2	Tvorba spoločných zámerov a ich realizácia	
3.1.1	Výstavba čističky odpadových vôd	V obci chýba kanalizácia, avšak schodnejšia je pre ňu a miestnych budovanie ČOV s donáškou, vyhovujúca normatívam a potrebám.
3.1.2	Budovanie zberného dvora s riešením aj BRO a technického vybavenia	Zberný dvor na separovaný zber odpadov, ale aj na zelený rozložiteľný odpad má byť v priestoroch Majora, v areáli bývalého JRD s budovami.
3.1.3	Budovanie zberného bodu pre separovaný odpad	Zberný bod pre separovaný odpad má byť v obci a v tom istom priestore aj garážovanie techniky obce.

3.1.4 Osveta obyvateľstva	Separovanie odpadu, termíny zberu, spôsob nakladania s odpadom, ako aj využitie napr. BRO je dôležité postupne informačnými zdrojmi predostrieť obyvateľstvu, aby malo vedomie o týchto procesoch podľa rozhodnutia vedenia obce a ako zákony predpisujú. Zberný dvor sa má ešte len realizovať, preto prevádzkový poriadok, dobu otvorenia a pod. bude nutné dať ľuďom na vedomie.
3.1.5 Zveľaďovanie verejnej zelene	Blízkosť rieky Hron, ako aj existujúce zelené verejné priestory a parky podliehajú prirodzeným vplyvom prírody. Sú užívané i ľuďmi a preto ochrana a zveľaďovanie zelene je v obci priebežne vykonávaná.
3.1.6 Budovanie parkov a včelích výbehov	Niektoré územia obce nedostávajú takú pozornosť, pri ktorej by mohli byť efektívne slúžiť pre oddych a spoločný pobyt miestnych vo vonkajších priestoroch. Zámerom je rozšíriť a vytvoriť ďalšie zelené areáli-parky. V súčasnosti sa zisťuje pozitívny vplyv využitia chovu včelstiev aj pre zdravie človeka. Včelie výbehy sú alternatívou pre záujmové a zdraviu prospešné činnosti mladých i zrelších občanov.

Niektoré s vyššie uvedených projektov má obec aj v tzv. **„Zozname projektov zásobníka projektov NSK“** (ďalej „Zoznam“), ktorý tvorí prílohu **PHRSR NSK do roku 2030**.

Ide o nasledovné projekty:

- projekt č. 1.1.1 je v Zozname pod č.2122,
- projekt č. 1.1.3 je v Zozname pod č. 2183,
- projekt č. 1.1.6 je v Zozname pod č. 2153,
- projekt č. 1.1.7 je v Zozname pod č. 1973,
- projekt č. 1.1.8 je v Zozname pod č. 1984,
- projekt č. 2.1.2 je v Zozname pod č. 1879, ((Plánuje sa realizovať v partnerstve s mestom Štúrovo. Projekt je súčasťou **„Zásobníka navrhovaných integrovaných územných investícií na území NSK do roku 2027“** pod názvom „Zvýšenie turistickej atraktívnosti územia na línii Štúrovo-obce Pohronskej magistrály“)
- projekt č. 2.1.3 je v Zozname pod č. 2073, (Plánuje sa realizovať v partnerstve.)
- projekt č. 2.1.4 je v Zozname pod č. 1847, (Plánuje sa realizovať v partnerstve.)
- projekt č. 2.1.6 je v Zozname pod č. 2063, (Plánuje sa realizovať v partnerstve.)
- projekt č. 3.1.1 je v Zozname pod č. 2279, (Plánuje sa realizovať v partnerstve.))
- projekt č. 3.1.2 je v Zozname pod č. 2287a 2246. (časť 2246 -Plánuje sa realizovať v partnerstve.)

C. IMPLEMENTAČNÝ PLÁN A PLÁN MONITOROVANIA

Implementačný plán je rozpracovaný spôsob, postupy a procesy vykazovania plnenia činností pre jednotlivé oblasti definovaním cieľov a krokov, pričom tieto zabezpečujú rýchlejšie, flexibilnejšie a transparentne ich dosahovanie. Pomocou indikátorov je možné vyhodnotiť východiskovú a cieľovú hodnotu projektov.

Spolu s *monitorovacím plánom* sa stanovuje časový harmonogram, mechanizmus monitorovania realizovaných aktivít, možnosti financovania a vyhodnotenie efektívneho využitia zdrojov.

Uvedené plány sa zosumarizovali v tzv. **akčný plán**, ktorý obsahuje špecifické ciele, predpokladaný termín realizácie, zdroje financovania a ukazovatele výstupu.

Za implementáciu, realizáciu i monitorovanie projektov, resp. dosahovanie cieľov je zodpovedné vedenie a zástupcovia obce, t.j. starosta a poslanci OZ. Vyplýva to z veľkosti obce, kedy obec, resp. obecný úrad nemá inú odbornú pracovnú silu, napr. projektového manažéra obce. Do úvahy možno brať spoluprácu s externými odbornými silami v prípade, ak vznikne možnosť na podanie žiadosti na čerpanie zdrojov z externých zdrojov, t.j. v oblasti projektového manažmentu, spracovania žiadostí, implementácii a administratívnom zdokladovaní, monitoringu, žiadosti o NFP, žiadosti o platbu, technickej, projektovej či inej podpornej dokumentácie k projektom investičného charakteru, vecného a finančného hodnotenia a i..

Monitorovanie sa žiada na úrovni celého strategického dokumentu PHRSR obce Kamenný Most. Prvé hodnotenie a monitoring PHRSR obce Kamenný Most sa vykoná rok po schválení tohto dokumentu. V ostatnom období sa tieto úkony urobia s ročným odstupom od naposledy vykonanej kontroly a monitoringu. Nevylučuje sa zmena tohto času, ak si to vyžiada neočakávaný zvrät v napredovaní a dodržaní už existujúcich spomínaných cieľov obce, alebo pri ich doplnení a zmene.

Monitoring vykonávajú orgány, resp. osoby zastupujúce funkcie na úrovni samosprávy – obecného úradu, spoločne a pravidelne, a to **aspoň raz ročne**, aby zistili nakoľko sa darí naplňovať stanovené zámery. V prípade potreby rozhodnú o prijatí opatrení na úpravu, zmenu a doplnenie PHRSR obce Kamenný Most, v znení jeho najopodstatnenejších častí, predurčujúcich rozvoj obce a dodržanie už naplánovaných činností na realizáciu vytýčených cieľov.

Obce majú ďalej povinnosť zaslať *Správy o plnení PHRSR* **každoročne do 31. mája** príslušnému **VÚC** v zmysle § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

D. PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV A FINANČNÝ PLÁN

PHRSR obcí sa nezaobíde bez plánovania zdrojov na dosiahnutie vytýčených cieľov. Ide o zdroje osobných rozmerov, t.j. ľudské zdroje, o informačné zdroje (okrem iného napr. konzultačné a poradenské služby, výmena skúseností v rámci partnerstiev, klasické digitálne a iné mediálne informačné databázy a pod.) a samozrejme materiálne a finančné zdroje (vlastné, podnikateľské, krajské, štátne, EÚ, nadačné a i.). Iba poznanie týchto rôznych možností a alternatív, ako aj z analýzy známych miestnych daností a potrieb, vedia napomôcť k tomu, aby sa vybrali tie správne a dali sa účelovo využiť.

D.1 Majetok a rozpočet obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva slúžiace na plnenie jej úloh a používané najmä na verejné účely, na výkon samosprávy obce a prípadne na podnikateľskú činnosť.

Všeobecným predpisom v oblasti majetkovoprávnej na úseku obcí je *zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov*. Zákon o majetku obcí upravuje pravidlá a postup pri nakladaní s majetkom obce s cieľom zabezpečiť transparentné a hospodárne nakladanie s týmto majetkom na trhovách princípoch. Zákon o majetku obcí upravuje aj pôsobnosť orgánov obce pri nakladaní s majetkom obce.

Štruktúra majetku obce k 31.12.2022 v EUR

tabuľka č 15

Majetok obce	Stav k 31.12.22 v EUR	Podiel na celkovom majetku v %
<i>Softvér</i>	0,00	0
<i>Ostatný dlhodobý nehmotný majetok</i>	15 967,27	0,46
<i>Stavby</i>	2 260 672,57	63,88
<i>Samostatné hnutelné veci a súbor hnutelných vecí</i>	65 807,11	1,86
<i>Dopravné prostriedky</i>	20 408,06	0,58
<i>Drobný dlhodobý hmotný majetok</i>	28 392,63	0,80
<i>Pozemky</i>	955 888,11	27,01
<i>Umelecké diela a zbierky</i>	2 600,00	0,07
<i>Realizovateľné cenné papiere</i>	189 083,43	5,34
Spolu	3 538 819,18	100,00

Zdroj: OcÚ Kamenný Most

V štruktúre majetku obce Kamenný Most najväčšiu hodnotu majú stavby, predstavujú vyše 63 % z celkového majetku obce. Druhým najhodnotnejším sú pozemky.

Zákon č. 583/2004 Z. z. je zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Upravuje sa ním okrem iného aj rozpočet obce, rozpočtový proces, pravidlá rozpočtového hospodárenia, zostavovanie a schvaľovanie záverečného účtu a rôzne finančné vzťahy.

Rozpočet obce v EUR

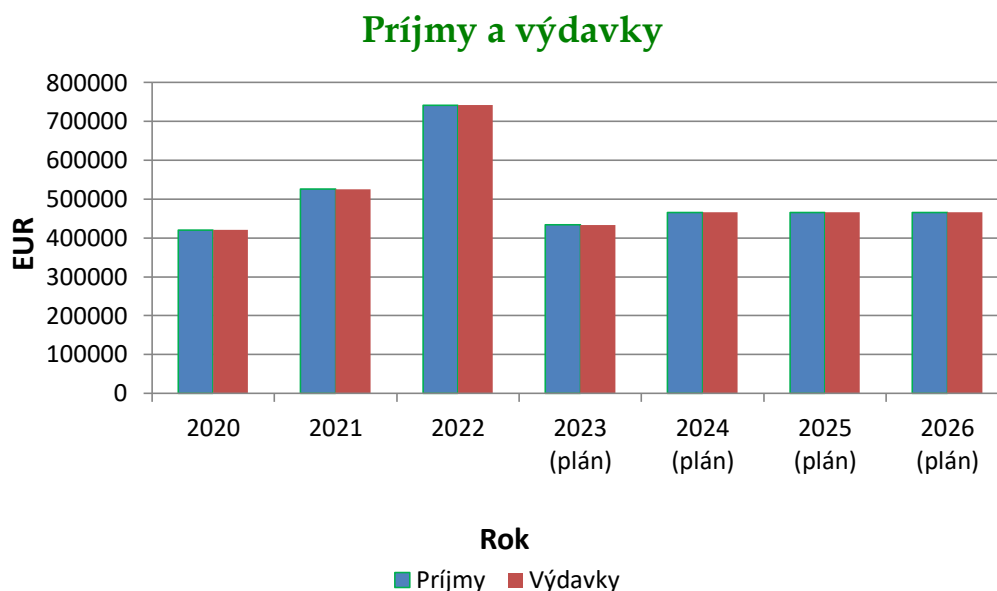
tabuľka č. 16

Rok	Príjmy	Výdavky	Rozdiel
2020	420 478,63	420 478,63	0
2021	525 273,78	525 273,78	0
2022	741 682,32	741 682,32	0
2023 (plán)	433 828,-	433 828,-	0
2024 (plán)	465 783,-	465 783,-	0
2025 (plán)	465 783,-	465 783,-	0
2026 (plán)	465 783,-	465 783,-	0

Zdroj: OcÚ Kamenný Most

Rozpočet obce v sledovanom období mal vyrovnaný hospodársky výsledok, s ktorým počíta aj v nasledovných rokoch.

Graf č. 4

V roku 2022 sa vykazovali najvyššie príjmy a výdavky. Bolo tak i vďaka veľmi úspešnému obdobiu, čo sa týka získania externých zdrojov na realizáciu zámerov obce. Príjmy a výdavky rástli postupne medziročne v rámci sledovaného obdobia. V roku 2023 došlo k poklesu týchto hodnôt a v ostatnom plánovacom období sa nepočíta zatiaľ s extrémnym ich nárastom ani poklesom.

D.2 Finančný plán

Pre prehľadnejšie a efektívnejšie využitie sa načrtli nasledovné štruktúry pre využitie zdrojov a finančného plánovania na realizáciu cieľov PHRSR

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financie z národnej úrovne,
- štrukturálne fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.

V súčasnosti je v platnosti na úrovni štátu programovacie obdobie na roky 2021-2027 so smerodajnou dokumentáciou v rámci Programu Slovensko, Plánu obnovy, dotačných systémov orgánov štátnej správy a ďalších strategických dokumentov na úrovni krajov a subjektov regionálneho rozvoja (MAS, LEADER, mikroregióny a i.). Uvedené vedia poslúžiť ako zdroje na pokrytie nákladov spojených s dosahovaním zámerov obce. Dôležité je poznať konkrétne podmienky, ktoré sú dané v týchto strategických dokumentoch, ešte lepšie však viesť obsah akurátnych výziev. Po ich znalostiach možno zosúladiť s nimi stanovené zámery obce s reálnymi kapacitami a danosťami.

Plánovaný rozpočet na jednotlivé prioritné oblasti v EUR

tabuľka č. 17

Prioritná oblasť	Programové obdobie 2024-2029
	Spolu v EUR
Občianska vybavenosť	8 550 000,-
Voľný čas a partnerstvá	465 500,-
Trvalo udržateľný rozvoj a životné prostredie	1 567 500,-
SPOLU	10 583 000,-

Obec Kamenný Most má stanovené tri prioritné oblasti. Najviac investícií je naplánovaných v oblasti **Občianska vybavenosť**. Jednotlivé prioritné oblasti sú rozvádzané na konkrétne ciele a zámery. Nie každý zámer má v rámci intervenčnej matice i Akčného plánu presne vyčíslené financie na krytie, ale počíta sa s nákladmi –podľa potreby-, preto tabuľka **Plánovaný rozpočet na jednotlivé prioritné oblasti v EUR** tieto **nezahrňajú**.

Viaczdrojové financovanie špecifických cieľov/projektov rozoberá tabuľka MVZ-intervenčná matica. Údaje v nej spomenuté sú plánom, čo znamená, že v čase aktuálnom môžu vykazovať finančné krytia za tie ktoré projekty aj iné hodnoty. Môže sa tak stať kvôli meniacim sa trhovým cenám príslušných položiek, alebo aj kvôli novostanoveným,

v súčasnosti nepoznaným podmienkam tej ktorej výzvy. Je možné aj to, že potreba obce sa v rámci niektorej z oblastí zmení kvôli iným dnes neznámym okolnostiam.

Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

tabuľka č. 18

Viaczdrojové financovanie							
Projekt	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné a i. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1	2 600 000,-	2 125 000,-	250 000,-	100 000,-	125 000,-	2 600 000,-	
1.1.2	350 000,-		315 000,-		35 000,-	350 000,-	
1.1.3	1 500 000,-		1 350 000,-		150 000,-	1 500 000,-	
1.1.4	500 000,-	342 000,-	38 500,-	15 000,-	19 250,-	400 000,-	100 000,-
1.1.5	150 000,-	123 250,-	14 500,-		7 250,-	145 000,-	5 000,-
1.1.6	3 000 000,-	2 484 550,-	292 300,-	70 000,-	153 150,-	3 000 000,-	
1.1.7	250 000,-	214 000,-	24 000,-	10 000,-	12 000,-	250 000,-	
1.1.8	200 000,-		160 000,-	30 000,-	10 000,-	200 000,-	
2.1.1	12 500,-			11 250,-	1 250,-	12 500,-	
2.1.2	PP		PP	PP	PP	PP	
2.1.3	8 000,-		3 500,-		2 000,-	5 500,-	2 500,-
2.1.4	250 000,-	163 625,-	19 250,-	50 000,-	12 125,-	245 000,-	5 000,-
2.1.5	45 000,-			37 350,-	4 150,-	41 500,-	3 500,-
2.1.6	150 000,-		110 500,-		19 500,-	130 000,-	20 000,-
2.2.1	PP				PP	PP	
2.2.2	PP	PP	PP	PP	PP	PP	
3.1.1	500 000,-	210 256,-	24 744,-	15 000,-	250 000,-	500 000,-	
3.1.2	800 000,-	680 000,-	80 000,-		40 000,-	800 000,-	
3.1.3	200 000,-	160 000,-	20 000,-		20 000,-	200 000,-	
3.1.4	7 500,-			3 725,-	3 725,-	7 500,-	
3.1.5	30 000,-			22 500,-	2 500,-	25 000,-	5 000,-
3.1.6	30 000,-	21 000,-	2 500,-	5 000,-	1 500,-	30 000,-	

E. RIZIKÁ IMPLEMENTÁCIE A ICH PREVENCIA

Pri implementácii zámerov obce sa v súčasnosti javí za prípadné **riziko** neistota vyplývajúca z informácií o stave rozpočtu štátu a prebiehajúci proces rozhodovania o podmienkach existencie a fungovania orgánov na úrovni štátu, a následne i činnostiach, kompetenciách a povinnostiach orgánov na úrovni VÚC a verejnej správy - samospráv. V širších rozmeroch majú vplyv i udalosti na úrovni sveta na ekonomický trh, hospodárstvo a politiku štátov a tým pádom aj na život obyvateľstva vo všeobecnosti.

Ďalšie riziká:

- nedostatok vlastných zdrojov (finančných i ľudských),
- časová náročnosť prípravy administratívnych úkonov pre získanie externej podpory – vrátane vybavenia povolení a vyjadrení od príslušných orgánov, proces prípadného verejného obstarania,
- potreba externých odborníkov v oblasti projektového manažmentu, projektovej dokumentácie a i. – vysoká zaťaženosť, finančná náročnosť,
- príliš časté zmeny, ktoré určujú chod verejnej správy a potreba prispôbovania sa (legislatíva,, zmeny kompetencií a zvyšujúce sa povinnosti a i.),
- neovplyvniteľné prírodné javy – prítomnosť rieky Hron a vznik záplav,
- v prípade členstiev v združeniach je náročné zjednotiť záujem do konkrétnej aktivity/aktivít a následná realizácia (potreba spoločného strategického dokumentu, žiada sa častá komunikácia – spoločné stretnutia a i.).

Spomenuté riziká sa týkajú samosprávy ako takej, tým pádom majú vplyv aj na jej zámery a ciele. Niektoré z nich vie vedenie obce riešiť v rámci priamej komunikácie so zainteresovanými subjektmi (záujem obyvateľstva, miestnych organizácií a okolité obce), niektoré však nevie ani ovplyvniť, resp. by si to žiadalo jednotný spoločný postoj viacerých samospráv (rozhodnutia a zmeny prichádzajúce z najvyšších úrovní -vláda, štát- pri určovaní kompetencií, zákonov a povinností subjektov verejnej správy).

Opatrenia, ktoré by napomohli riešiť riziká, sú skôr prirodzenou alternatívou a prirodzene vznikajúcim spôsobom. Myslí sa tu na pravidelné sledovanie zmien a dianí týkajúcich sa plynulého chodu samosprávy, týkajúcich sa možností, ktoré samosprávam sú predurčené, t.j. mať konkrétne informačné zdroje a kanály, aby zodpovední vedeli promptne reagovať a využiť existujúce príležitosti. Nabráť skúsenosti pravidelnou účasťou na stretnutiach s ostatnými subjektmi verejnej správy, či už z blízkeho okolia, ale i na úrovni mikroregiónu, združenia miest a obcí, kraja a pod. Alternatívou sa javí aj spolupráca s odborníkmi, ktorý poskytujú služby na úrovni informovania, poradenstva a konzultácií, hlavne ak sa hovorí o samosprávach s nižším počtom administratívnej sily na úrovni obecného úradu. V oblasti financií je jednoznačné narábať z vlastným rozpočtom racionálne, navrhovať a plánovať rozpočtové položky s efektívnym dopadom a čo najpriateľnejším výsledkom.

Práve z titulu veľkosti obce a nízkej početnosti zamestnancov vrátane vedenia **zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrení**, resp. realizácia vytýčených cieľov pozostáva na štatutárnom orgáne. Podpornú pomoc môžu podľa potreby vyvinúť poslanci

obecného zastupiteľstva a v ojedinelých prípadoch zamestnanci obecného úradu. Obec Kamenný Most má za výhodu dlhodobé členstvo v združeniach, kde s určitou pravidelnosťou prebiehajú stretnutia a vymieňajú skúsenosti, informácie a postoje jedincov k aktuálnym potrebám a témam verejného života.

F. RIADENIE IMPLEMENTÁCIE.

Všetky dôležité funkcie manažovania strategického plánovania spadajú v rámci obce Kamenný Most do rúk starostu obce. Tieto funkcie zahŕňajú prípravu, realizáciu, kontrolu, monitorovanie a hlavne komplexné riadenie činností samosprávy. Jeho činnosť podporujú a na spolupráci sa podieľajú poslanci obecného zastupiteľstva. Účasť na aktivitách majú aj administratívni zamestnanci obecného úradu.

Vedenie obce sa spolieha aj na miestne obyvateľstvo, resp. zástupcov a členov miestnych organizácií. Ide hlavne o realizáciu takých aktivít, ktoré podliehajú spomínaným organizáciám, ako aj aktivity bezprostredne týkajúce sa obyvateľov. Okrem kultúrnych a športových činností ide o spoločné úsilie o zveľaďovanie zelene, o každodennú ochranu životného prostredia napr. dodržiavaním zavedených postupov a spôsobov separácie a nakladania s odpadmi. Ďalej je dôležité brať ohľad na vzájomný rešpekt z pohľadu vekových rozdielov, poskytnutie základných služieb zo strany obce smerom k obyvateľstvu.

Kontrolu a monitorovanie dosahovania vytýčených cieľov sa plánuje vykonať minimálne raz ročne v čase podľa uvádzaných v kapitole *C. Implementačný plán a plán monitorovania*. Vedenie obce si však vyhradzuje právo aj na častejšiu kontrolu, v závislosti od udalostí, ktoré ho budú viesť k potrebe flexibilného reagovania na podnety a možnosti v danom čase. Ak vzniknú dôvody na zapracovanie zmeny, aktualizáciu, alebo nové skutočnosti do svojich stratégií, vykoná sa tak podľa rozhodnutia vedenia, či na reálne žiadaný impulz iného subjektu, subjektov, okolia.

G. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY

Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR nadobúdajú formu nepriamych prostriedkov, keďže analyzované potreby a predpoklady pre rozvoj obce, ktoré prekračujú kompetenciu územnej samosprávy, resp. ktoré sa viažu na kompetencie štátnej správy v oblasti regionálneho rozvoja alebo spolupracujúcich subjektov, nie sú priamo partnermi pri tvorbe PHRSR (napr. susedné samosprávy, subjekty podnikateľského a tretieho sektora a i.).

Verejná správa na Slovensku je organizovaná na troch úrovniach: štát – kraj – obec. Verejná správa je činnosť vykonávaná orgánmi štátnej správy, samosprávy a verejnoprávnymi inštitúciami pri zabezpečovaní verejných úloh. Obec Kamenný Most so svojím PHRSR sa nachádza na **najnižšom stupni** verejnej správy, tým pádom jej **nevyplyvajú** z neho **žiadne odporúčania na nižšie úrovne** strategického riadenia.

Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre **nadradené úrovne** riadenia rozvoja sú: priamou účelovou dotačnou politikou štátu podporiť dobudovanie a prípadnú rekonštrukciu a renováciu základnej technickej infraštruktúry, ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľov a znížiť administratívnu a časovú náročnosť pre získanie financií z dotačných prostriedkov a výkon činností samospráv.

Podotknúť sa žiada aj fakt, že strategické plánovanie sa začína zdola nahor, t.j. v prípade zohľadnenia súvislostí, vzťahov a vplyvov s ostatnými strategickými dokumentmi, rámcami a pod. je rozhodujúca potreba miestneho obyvateľstva zakotvená aj v strategických dokumentoch obcí a miest. Uvedené poukazuje na to, že stratégie na vyšších úrovniach by sa mali odvíjať od stratégií na najnižších bodoch verejnej sféry a postupne zostavovať programy a koncepcie s uvedením tejto skutočnosti.

Odporúčania a požiadavky na partnerské a spolupracujúce subjekty:

Obecný úrad Kamenný Most ako výkonný a administratívny orgán: - požaduje sa vytvoriť technické a administratívne zázemie pre implementáciu a monitoring PHRSR.

Miestny obyvateľia, záujemcovia a aktéri z radu verejnosti - očakáva sa podávanie pripomienok a návrhov k realizácii nástrojov PHRSR počas jeho implementácie a prípadná spolupráca.

Regionálne združenie miest a obcí novozámockej, štúrovskej a šurianskej oblasti, Združenie obcí – Južný región, Európske zoskupenie územnej spolupráce Ister - Granum a Dolnohronské rozvojové partnerstiev - očakáva sa nachádzanie spoločných záujmových oblastí, ako aj prostriedkov na ich realizáciu, tým pádom plynulá spolupráca, pravidelná komunikácia s vedomím dodržania podmienok spolupráce zakotvených v dokumentoch spomínaných právnych subjektov.

Orgány štátnej správy a regionálnej samosprávy – očakáva sa spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov, ako aj poskytovanie informácií o aktuálnych

možnostiach, nachádzanie konsenzov pri situáciách žiaduce rýchle riešenia a prípadná spolusúčinnosť pri realizácii.

Obec Kamenný Most má podpísané dohody o partnerstve i s obcami ***Tokodaltáró*** a ***Fehérgyarmat*** z Maďarska – v týchto prípadoch ide o družobné partnerstvá, kedy je v záujme partnerov udržať priateľské vzťahy, spolupodieľať sa na prípadných cezhraničných aktivitách v rôznych oblastiach, odovzdávať, vymieňať a hlavne realizovať aktivity, ktoré majú nádych kultúrnej, športovej a ľudskej spolupatričnosti.

ZÁVER

Kamenný Most sa nachádza v južnej časti Slovenska, v Podunajskej nížine v Ipeľskej pahorkatine, a to v dolnej časti Hrona, na jeho pravej strane, do ktorej ústí potok Paríž. Západná časť chotára zasahuje do výbežku Pohronskej pahorkatiny v Belianskych kopcoch. Administratívne spadá pod Nitriansky samosprávny kraj pod okres Nové Zámky. Od slovensko-maďarských hraníc je vzdialená 8 km. Susedné obce sú severne Kamenín, západne Ľubá, juhozápadne Mužla, južne Obid a Nána, východne Malá nad Hronom.

Rozprestiera na rozlohe 2.034 ha s nadmorskou výškou 111 m. Počet obyvateľov k 31.12.2022 bol 1036 a hustota obyvateľstva 51 na km².

Strategický dokument poukazuje na to, že Kamenný Most je postupne sa rozvíjajúca obec, kedy zástupcovia a aktéri obce vynakladali a vynakladajú i naďalej nemalé úsilie pri dosahovaní pozitívnych výsledkov realizáciou rôznych aktivít. Tieto smerujú ku skvalitneniu života miestnych obyvateľov a zároveň spestrujú prostredie pre návštevníkov. Obec bola úspešná v niekoľkých projektoch, ktoré sú obsiahnuté aj v kapitole o ex-post hodnotení predmetného územia. Plány a zámery do budúcnosti boli zapracované okrem iného aj v *Akčnom pláne* (príloha č. 4) na základe zistení starostu obce a vyjadrení obyvateľstva o potenciáloch a ich záujmoch. Zámery sa sústreďujú na obnovu technickej i občianskej infraštruktúry, na zachovanie miestnych tradícií a kultúry, na podporu športového života, na aktívne sústredenie sa na odpadové hospodárstvo, ktoré si žiada rôzne kroky k riešeniu odpadov a vedú k ochrane životného prostredia. Ďalej sa ciele dotýkajú výstavby nových bytov a zabezpečenia nových ulíc pre nové rodinné domy, na potrebu zabezpečenia sociálnej starostlivosti na to odkázaných v rámci denného stacionára a budovania Domu pre seniorov. Niektoré projekty sa plánuje uskutočniť za pomoci a podpory partnerov (iné obce, ale i VÚC a pod.), keďže spoluprácou je predpoklad efektívnejšieho dosahovania spoločných záujmov.

Výhodou obce je dlhodobé členstvo v organizáciách, ktoré sú sústredené na riešenie problémov i v širších rozmeroch, poskytujú priestor na výmenu skúseností s ostatnými členmi a poskytujú prehľad o možnostiach a dianí na vyšších úrovniach verejnej, súkromnej i štátnej správy. Vďaka družobným partnerstvám obec pestuje aj cezhraničné vzťahy a aktivity.

Blízkosť rieky Hron, jedinečná tradícia, archeologicky bohaté územie, aktívne vedenie obce, ako aj spoločný záujem ďalších jedincov predurčuje postupný rozvoj daného prostredia, obce Kamenný Most.